

Inför Vårsådd

2025

Vårutsäde, vallfrö, majs, mellan- och fånggrödor
för svenska odlingsförhållanden

Projekt som kan göra skillnad

Vallväxter för torka och
bevattning

SIDAN 20-21

Lännäs

Växtförädling sedan 1917

SIDAN 18

Strategiförsök

Läs om insatserna som gav
högre skörd

SIDAN 4-5

Inför Vårsådd

Omslagsfoto:
Lantmännen

Inför Vårsådd är ett resultat av Lantmännens gemensamma kunskande.

Redaktion:
Annika Nilsson
Kristina Åkerblom
Louise Frostgård
Madeleine Mortin
Maria Norén
Peter Nerbring

Produktion:
Marknadskommunikation
Lantmännen Division Lantbruk

Bilder:
Aakash Chawade
Anders Nordström
Anna Danielsson
Caroline Kristensson Helin
Hans Jonsson
Heidi Lammi
Jakob Johansson
Kristina Åkerblom
Mårten Svensson
Peter Nerbring
Therese Pettersson
Väderstads bildbank
Örjan Sjöström
m fl

Copyright:
Innehåll får mångfaldigas med Lantmännen medgivande.

Har du frågor eller synpunkter kontakta din säljare eller ring kundtjänst på 0771-111 222, lantmannenlantbrukmaskin.se

Vi reserverar oss för eventuella tryckfel.

Trycksak
3041 0417

Olika metoder för att nå högre skördar

Ingen odlingssäsong är den andra lik och förutsättningarna förändras, det måste vi anpassa oss till. Lantmännens växtförädling har fokus på att ta fram sorter som ökar skördar, har nya kvalitativa egenskaper och är anpassade för klimatförändringar. Vi är experter på växtförädling för vårt nordiska klimat och vi vill göra skillnad!

Ett av projekten som kan göra skillnad är "Nyckeln till framtidens torktåliga vallväxter", som drivs i samarbete mellan Lantmännen och SLU. Perioder av torka har blivit ett allt större problem och projektet fokuserar på hur kan vi utveckla vallsorter som både klarar torka och bevattning, vilket du kan läsa mer om på sidorna 20-21.

På sidan 18 berättar vi mer om vår förädlingsstation i Lännäs, belägen i Ångermanland, där vi har bedrivit växtförädling sedan 1917. Här både förädlar och utvärderar vi sorter speciellt lämpliga för de nordligare odlingsområdena. I år presenterar vi också en nyhet i sortimentet för tidigt vårkorn, Amanda, som är utvecklad just på Lännäs.

Utöver vår växtförädling har vi de senaste åren också utfört egna försök för att undersöka och visa vilka insatser som är viktiga i odling av vårkorn. Läs mer på sidorna 4-5 om vilka insatser som gav högre skörd i våra strategiförsök.

Ytterligare ett sätt att förbättra sina odlingsförutsättningar är genom mellan- och fånggrödor, ett område där både kunskap och intresse ökar. På sidorna 42-45 hittar du vårt sortiment av oljerättika, färdiga blandningar och arter i renvara. Till 2025 görs kravet på miljötyta om till en 1-årig ersättning för blommande åker och fältkant. Förutom att uppfylla ersättningskraven gynnar våra blandningar viktiga pollinerare och bidrar samtidigt med ett trevligt inslag i landskapsbilden. Lantmännen fortsätter erbjuda svenskproducerad oljerättika till 2025.

Som vanligt presenterar vi här i Inför Vårsådd ett brett sortiment av både sorter och blandningar och i år vill vi även slå ett slag för vår e-handel som hela tiden uppdateras med nya funktioner och fler produkter. Där kan du som lantbrukare enkelt lägga din order på både utsäde, frö och andra växtodlingsprodukter som gödsel och växtskydd. Där finns också hela vårt fodersortiment, precis som tidigare.

Du är alltid välkommen att vända dig till din säljare för att diskutera hur du får mest nytta av och bästa lönsamhet med hjälp av våra produkter och strategier.

Lycka till med odlingsåret 2025!

Madeleine Mortin
Produktchef Utsäde

Annika Nilsson
Produktchef Frö

Innehåll

Inför Vårsådd 2025

Strategiförsök	Insatser som gav högre resultat i våra strategiförsök	4-5
Vårkorn	Sorter och tabeller	6-7
Lantmännens växtförädling	Ledande inom växtförädling	8-9
Havre	Sorter och tabeller	10-11
Vårvete och vörrågvete	Sorter och tabeller	12-13
Ärt och åkerböna	Sorter och tabeller	14-15
Oljevaxter	Sorter och tabeller	16
Maskiner från Lantmännen	Urval av maskiner, redskap och sliddelar	17
Förädlingsstationen Lännäs	Växtförädlingens framtid	18
Vall	Sorter och tabeller	19, 22-39
Växtförädlingsprogrammet	Nyckeln till framtidens torktåliga vallväxter	20-21
Majs	Sorter och tabeller	40-41
Mellan- & fånggrödor	Sorter och tabeller	42-46

8-9
20-21

6

Amanda

Nytt tidigt tvåradskorn med hög avkastning från Lantmännens växtförädling

Kontakt:

Vi har växtodlingssäljare som finns tillgängliga över hela landet för att hjälpa dig. Besök www.lantmannenlantbrukmaskin.se/kontakt/kontaktpersoner för att enkelt hitta kontaktpersoner till den säljare som är närmast dig. Vi ser fram emot att höra från dig!

Insatserna som gav högre skörd i våra strategiförsök

Lantmännens strategiförsök visar på både högre avkastning på skörden och ett bättre netto med hjälp av svampbehandling och tillväxtreglering.

Under de senaste fem åren har Lantmännen utfört egna försök för att undersöka och visa vilka insatser som är viktiga i odling av vårkorn. Förr ansåg en del att vårkorn inte svarade på svampbehandling men med mer högavkastande sorter och förändrat klimat, finns det mycket att hämta med en mer intensiv odling.

Slutsatser av försöken

Vi ser framförallt två saker som sticker ut i försöken och som är av största vikt för skörde-resultatet. Det första är att svampbehandling och tillväxtreglering är viktiga insatser för att behålla avkastningspotentialen som finns från start och undvika påverkan av till exempel kornrost, kornets bladfläcksjuka och risken för axklipp. Den andra slutsatsen är att detta blir än mer viktigt vid en utdragen skörd vilket kan ske om vädret är ostadigt i skördeperioden.

Insatser som ger högre netto

Under tre år, 2019-2021, testades två skördetidpunkter där det andra tillfället var två till tre veckor efter det första. I obehandlade rutor har

skördebortfallet vid en utdragen skörd flera gånger varit 1 000 kilo eller mer medan en svampbehandling lyckats halvera detta tapp. Vid tillväxtreglering har skördetappet minskat till ett par hundra kilo på sin höjd. Räknar vi på kornpriserna senaste åren är det en skillnad på upp till 2 000-3 000 kr/ha.

Vid vissa väderbetingelser är skillnaderna mindre men eftersom Lantmännen testat på flera platser i landet syns det tydligt att effekterna kommer när grödan haft en gynnsam vår och skördepotentialen är hög eller om skördeperioden blivit besvärlig och utdragen. Med Lantmännens strategier där en svampbehandling och tillväxtreglering ingår hanterar du en risk och har större chans till en hög och jämn skörd.

Lantmännen tipsar: Luftassistans ger fler sprutdagar och mindre avdrift

I Hardis Twin-koncept använder sig rampen av en lufrida som träffar sprutduschen en bit under munstycket. Som förare kan du från hytten vinkla samt öka och minska mängden luft som tillsätts och justera beroende på väderförhållande. Sprutduschen mot grödan blir betydligt mer

effektiv och det minskar avdriften med upp till 80% jämfört med en växtskyddspruta utan luftassistans. Rampen Twin Force finns tillgänglig till modellerna Hardi Aeon och Hardi Commander.

Tre fördelar med Hardi Twin

- Du behöver inte använda lika många liter vätska per hektar.
- Du får en spruta med högre kapacitet.
- Du får fler sprutdagar under året.

Finns i vår e-handel!

Vårkorn

Lexy

Malt

Lexy är en nyare maltkornssort som visar på hög avkastningspotential och som är omtyckt av mälterierna. Lexy har bra utbyte/fullkornsandel, fina stråegenskaper och god sjukdomstolerans. Sorten mognar medelsent, i nivå med RGT Planet.

Tellus

Foder

Tellus är ett foderkorn med mycket hög avkastning, bra odlingsegenskaper och passar för alla odlingsområden. Tellus har även mycket god resistens, speciellt mot bladfläcksjuka. Tellus mognar medelsent och har en god stråstyrka.

Laureate

Malt

Laureate är ett maltkorn med mycket hög skördepotential. Sorten har en stark odlingsprofil med bra motståndskraft mot mjöldagg och bladfläcksjuka. Laureate mognar medelsent och har ett något kortare strå. Vid intensiv odling rekommenderas tillväxtreglering.

Fender

Whiskeymalt

Fender är ett whiskeymalkorn med hög proteinhalt som ska odlas med minst 11,5%, som mål. Fender har medellångt strå med bra egenskaper och mognaden är medeltidig. Sorten har god sjukdomsprofil och nematodresistens.

RGT Planet

Malt

RGT Planet är en välkänd sort med stabil avkastningsnivå och hög maltkvalitet. Sorten mognar medeltidig och är tolerant mot både mjöldagg och nematoder (ras 1 & 2). För att utnyttja RGT Planets fulla potential rekommenderas tillväxtreglering.

SW Makof

Whiskeymalt

SW Makof är ett whiskeymalkorn med hög proteinhalt som ska odlas med minst 11,5%, som mål. Sorten kommer från Lantmännens växtförädling. Strået är långt med bra egenskaper och mognaden är medeltidig.

TIDIGA SORTER

Amanda

NYHET!

Foder

Amanda är ett nytt tidigt tvåradskorn med hög avkastning. Sorten kommer från Lantmännens växtförädling och är lämplig för odling på nordligare breddgrader eller där man önskar ett tidigt mognande korn. Amanda har ett starkt strå, bra rymdvikt och hög stärkelsehalt.

Anneli

Foder

Anneli är det tvåradskorn som mognar tidigast. Sorten kommer från Lantmännens växtförädling och passar för nordligare breddgrader eller där tidig mognad är viktigt. Sorten är högavkastande, frisk, nematodresistent och har medelgod stråstyrka samt jämnstora kärnor med en hög proteinhalt.

SW Judit

Foder

SW Judit är det sexradskorn som har tidigast mognad. Sorten kommer från Lantmännens växtförädling och har under många år visat en stabil avkastningsnivå. SW Judit passar väldigt väl i de nordligaste odlingsområdena men även i övriga delar av landet som önskar ett riktigt tidigt korn.

Vilde

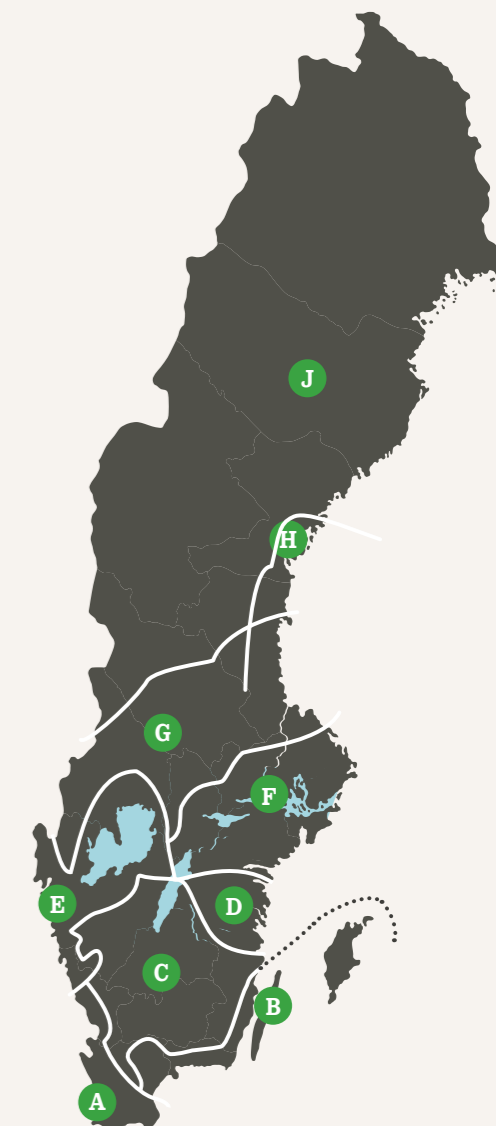
Foder

Vilde är ett norskt sexradskorn med hög skördepotential. Vilde mognar något senare än SW Judit. Sorten har bra stråegenskaper och är odlingssäker. Vilde passar i de norra odlingsområdena såväl som i övriga Sverige.

1. Avkastning områdesvis

Relativ kärnskörd i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Provningsområde	
	A+B	D-F
Syntetisk mätare	7912	7667
Lexy	102	100
Laureate	100	102
RGT Planet	100	98
Tellus	102	103
Fender	97	100

2. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Mognadstid, dagar	Strå längd, cm	Stråstyrka, %	Protein, %	Fullkorn, >2,5 mm	Rymdvikt, g/l
Syntetisk mätare	111	67	89	11,7	98	687
Lexy	111	67	90	11,3	98	674
Laureate	112	65	89	11,6	98	679
RGT Planet	110	68	88	11,6	98	690
Tellus	112	66	90	11,3	97	698
Fender	112	64	93	11,7	98	684

3. Avkastning och egenskaper tidigt korn, norra Sverige

Svenska officiella försök 2019-2023, medel

Sort	Relativ skörd	Mognad, dagar	Stråstyrka, %	Strå längd, cm	Rymdvikt, g/l
SW Judit 6r (mätare)	5311	90	83	70	653
Anneli 2r	111	96	87	75	687
Amanda 2r	108	95	87	63	670

Lantmännens växtförädling

Lantmännens växtförädling har en av världens mest avancerade anläggningar för växtförädling. Här utvecklar vi förbättrade grödor som svarar mot de förändrade behoven inom framtidens jordbruk. Vårt mål är att säkerställa att svenska lantbrukare har tillgång till de bästa sorterna. Sorter med hög avkastning som är anpassade till våra odlingsförhållande, helt avgörande för en framgångsrik växtodling.

En strategi för hållbar utveckling

Svalöv är en banbrytande anläggning där ny teknik möjliggör snabb och precis växtförädling. Genom användning av nya odlingskammare och skräddarsydda urval, metoder i fält och laboratorium skapar vi unika sorter som uppfyller krav och önskemål från framtidens jordbruk och livsmedel.

2019 publicerade Lantmännen en kartläggning för hur vi kan uppnå en klimatneutral växtodling senast 2050. Det blev en plan med elva fokusområden, där växtförädling utgör en central roll. Vi har sedan dess arbetat vidare för att nå vårt mål att göra vår växtförädling än mer effektiv och framgångsrik för att möta framtidens krav. Det är nu 25 skördar kvar, när vi ser till år i växtföljden är det inte lång tid.

SLU Grogrund: Forskning och kompetensutveckling

SLU Grogrund, inrättades av regeringen som en del av livsmedelsstrategin. Det är en satsning på forskning och att utveckla kompetens inom växtförädling. Satsningen ska säkerställa tillgången till robusta växtsorter och bidra till en hållbar och konkurrenskraftig jordbruks- och trädgårdsproduktion i hela Sverige. Lantmännen deltar aktivt i de flesta projekten och våra kollegor är starkt engagerade, även i styrgruppen. I SLU Grogrund sker forskning som är nära den kommersiella tillämpningen, vi får kunskap och metoder att omsätta för att utveckla sorter till det svenska jordbruket. Genom det täta samarbetet

med akademien ökar vi vår kunskapsbas och förbättrar våra förädlingsprogram. Ett arbete som resulterar i nya sorter.

Växtförädling för ökad avkastning

Desirée Börjesdotter är Lantmännens växtförädlingschef med kontor i Svalöv. På växtförädlingen i Svalöv jobbar omkring 90, plus omkring 50 extra säsongsarbetare när skörde- och analysarbetet går för högtryck i juli-september. Bara i Svalöv har vi cirka 180 hektar mark med fältförsök och elitproduktion (första uppförökningen av nya sorter), totalt summerar det till nästan 90 000 parceller.

– Växtförädling krävs för att säkerställa framgångsrik växtodling och öka odlingssäkerheten, säger Desirée. Det är egentligen en lika gammal tradition som själva odlingen. Sedan urminnestider har urval använts för att förbättra grödorna. Nu arbetar vi med mer sofistikerade metoder för att förbättra många olika egenskaper. Det gäller att kombinera så mycket som möjligt i sorten, för att den ska leverera hög avkastning under varierade odlingsförhållanden. Sorterna måste klara stress och påfrestningar från väderlek och sjukdomar.

Sorterna behöver också möta industrins och konsumenternas krav. Det kan vara nya bakningsegenskaper eller förbättrat näringsinnehåll. Vårt uppdrag är att skapa hållbar lönsamhet genom hela värdekedjan, från gården till industrin. Historiskt sett står växtförädlingen för ungefär hälften av avkastningsökningen i vete och korn i vårt område. Sedan 1960-talet ser vi

ungefär en fördubbling av avkastningen. Under de senaste 40 åren visar en studie att växtförädlingen bidragit med hela 90 procent till avkastningsökningen.

– Växtförädling är otroligt viktig, säger Desirée. Genom att arbeta med växtförädling kan vi öka spannmålsskördarna, anpassa grödorna till förändringar i miljön och därmed stödja jordbruket.

– Vi är experter inom vårt område och specialiserar oss på att utveckla sorter som är anpassade till främst det nordiska klimatet. Vi arbetar ständigt med växtförädling, implementerar nya metoder och vetenskap, för att möta behoven i Sverige, säger Desirée.

Historien om växtförädling i Svalöv

Växtförädlingen på förädlingsstationen i Svalöv började redan år 1886, då Birger Welinder bildade Sydsvenska förening för odling och förädling af utsäde, med stöd av bland annat Fredrik Gyllenkrook. Vid den här tiden var åkrarna i Sverige i ett dåligt skick och med en växande befolkning som behövde mat, var intresset för växtförädling stort. Den tidens växtförädlingen var enklare; man valde ut de bästa plantorna, för att renodla och uppföröka dem, vilket blev grunden för nya sorter. Svalöv blev senare ett centrum för forskning inom växtförädling, med många laboratorier och besök av nobelpristagare.

Anläggningen i Svalöv är särskilt byggd och anpassad för växtförädling och efter en utredning slogs Svalöv AB samman med W Weibull AB 1992. Lantmännen kom till Svalöv på 1980-talet och idag är växtförädlingen helt integrerad i Lantmännen. Förädlingsstationen i Svalöv är huvudkontoret för våra två filialer: Lännäs i Ångermanland och Emmeloord i Nederländerna. Förädlingen har lång tradition och sker på dessa platser för att utnyttja olika förutsättningar, klimat- och ljusförhållanden, vilket gör att vi kan utveckla de bäst anpassade sorterna för olika odlingszoner.

Framtidsgårdarna Bjertorp, Vilken och Svalöv stödjer växtförädlingen genom försök och förökningar. Under de senaste åren har vi uppdaterat våra faciliteter för växtförädling i Svalöv. Vi har byggt det nya huset Grodden, där varje kammare rymmer 20 000 små plantor i speed-breeding. I kamrarna kan vi styra temperaturer och ljus året runt och därmed skörda upp till 4–5 generationer per år. Vi har robotar och DNA-sekvenseringsutrustning som snabbar på urvalen ytterligare. I vårt laboratorium arbetar vi både med rutinanalyser och metodutveckling både i egen regi och genom samarbeten med universitet och andra organisationer. Vi malar, provbakar och utvärderar sorter i det snart 100 år anrika bakningslaboratoriet.

Tradition och modern teknik

Målet med växtförädlingen är att vi ska ta fram sorter som ökar skördarna, har nya kvalitativa egenskaper och är anpassade för att hantera klimatförändringar. Sorterna ska vara stresståliga, både vid torka och vår väderlek. Eftersom vädret kan variera

i

Detta är första artikeln av en serie som presenterar Lantmännens växtförädling.

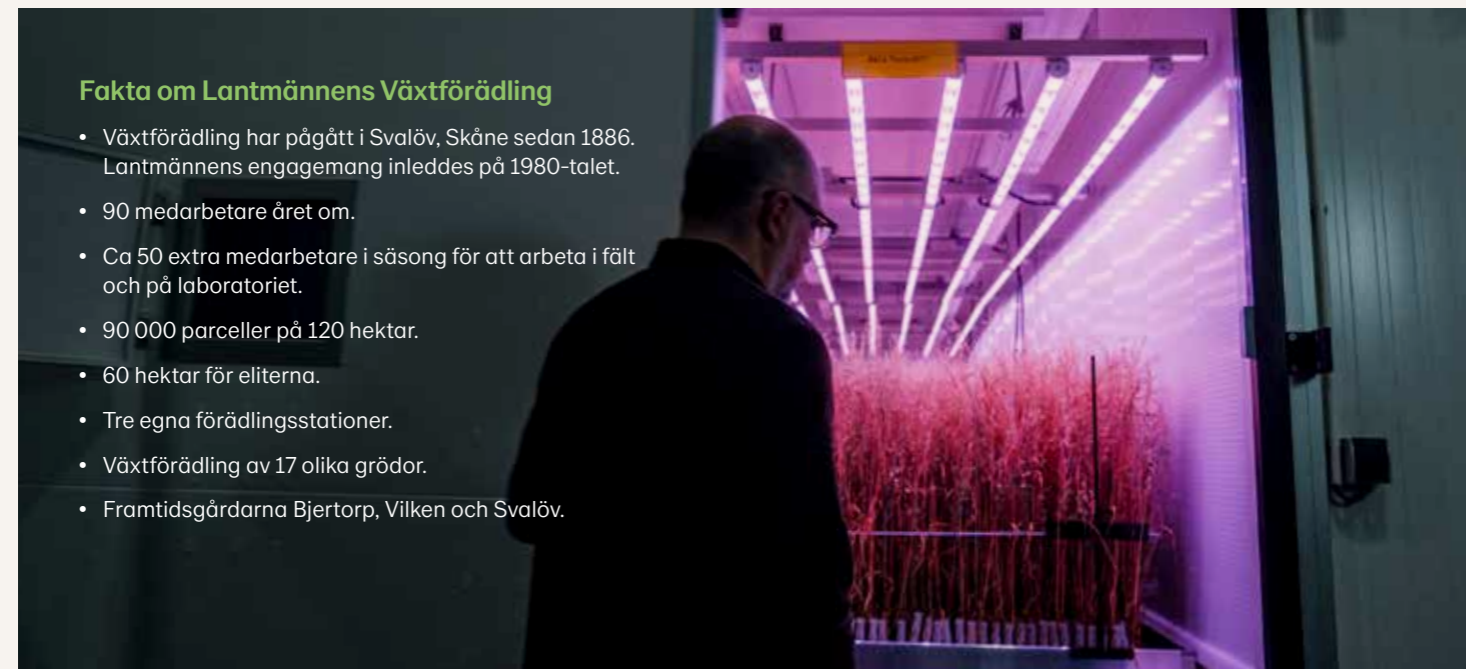
kraftigt från år till år, och klimatförhållandena kan skilja sig åt i olika delar av landet, är det viktigt att vi kan odla samma sorter under olika omständigheter. Vi behöver sorter som klarar av att prestera och som har bred anpassningsförmåga.

Vi kombinerar traditionell växtförädling med moderna metoder, som speed-breeding och genomisk selektion. Genom att analysera genomet kan vi se vilka specifika gener som bidrar till önskade egenskaper. Nu kan vi veta bättre vilka linjer som passar som föräldrar och vilka kombinationer som har större sannolikhet att lyckas, nå förädlingsmålen. Allt startar med en korsning, vi skapar variation. I växtförädlingens olika generationer

tar vi sedan bort de linjer som inte uppfyller kraven, för att så småningom få fram en sort som kan anmälas till officiella försök. Det är helt avgörande att vi säkerställer att de nya sorterna klarar verkliga odlingsförhållanden. För att en sort ska bli godkänd som en ny sort måste vi dessutom kunna se tydliga skillnader mellan den specifika sorten och alla andra registrerade sorter. Om en sort klarar den officiella utvärderingen blir den registrerad och får sitt namn. I och med det kan den börja uppföras i stor skala och ingå i vårt sortiment. Arbetet med växtförädling är av stor betydelse för att hitta rätt sorter till våra lantbrukare. Vi bedriver aktivt förädling av 17 olika grödor, inklusive höstvetete, vårvete, tidigt vårkorn, havre, rågvete, ärter, åkerböna och potatis. Dessutom förädlar vi rödklöver, vitklöver och lusern samt fem arter vallgräs och Salix.

Fakta om Lantmännens Växtförädling

- Växtförädling har pågått i Svalöv, Skåne sedan 1886. Lantmännens engagemang inleddes på 1980-talet.
- 90 medarbetare året om.
- Ca 50 extra medarbetare i säsong för att arbeta i fält och på laboratoriet.
- 90 000 parceller på 120 hektar.
- 60 hektar för eliterna.
- Tre egna förädlingsstationer.
- Växtförädling av 17 olika grödor.
- Framtidsgårdarna Bjertorp, Vilken och Svalöv.

Finns i vår e-handel!

Havre

Galant

Gryn

Galant är en välkänd grynhavresort med mycket god gryn kvalitet och bra odlingsegenskaper. Sorten har ett långt strå med liten risk för stråbrytning. Den utmärker sig med hög rymdvikt och stabil hög avkastning. Galant har medeltidig mognad och kommer från Lantmännens växtförädling.

Belinda

Betaglukan

Belinda är en etablerad och välbeprövad sort som under flera år använts vid utvinning av betaglukan. Sorten kombinerar hög avkastning med odlings-säkerhet. Belinda har starkt strå, stora kärnor och kommer från Lantmännens växtförädling.

Cilla

Foder

Cilla är den sort på marknaden som mognar tidigast. Detta gör Cilla särskilt lämplig i de nordligaste odlings-områdena. Sorten kommer från Lantmännens växtförädling och är ett mycket bra val när skördetid-punkten är viktig. Cilla har hög rymdvikt och god kärnkvalitet.

Eos

Gryn

Eos är en ny grynhavresort från Lantmännens växtförädling. Sorten utmärker sig genom en mycket hög avkastningsnivå och samtidigt väldigt goda kvalitets- och odlingsegenskaper. Den har högre avkastnings-potential än Galant och väldigt bra stråstyrka. Eos fina grynsegenskaper visar sig i stora kärnor och en bättre skalbarhet och kärnhalt, faktorer viktiga för industrin.

Nike

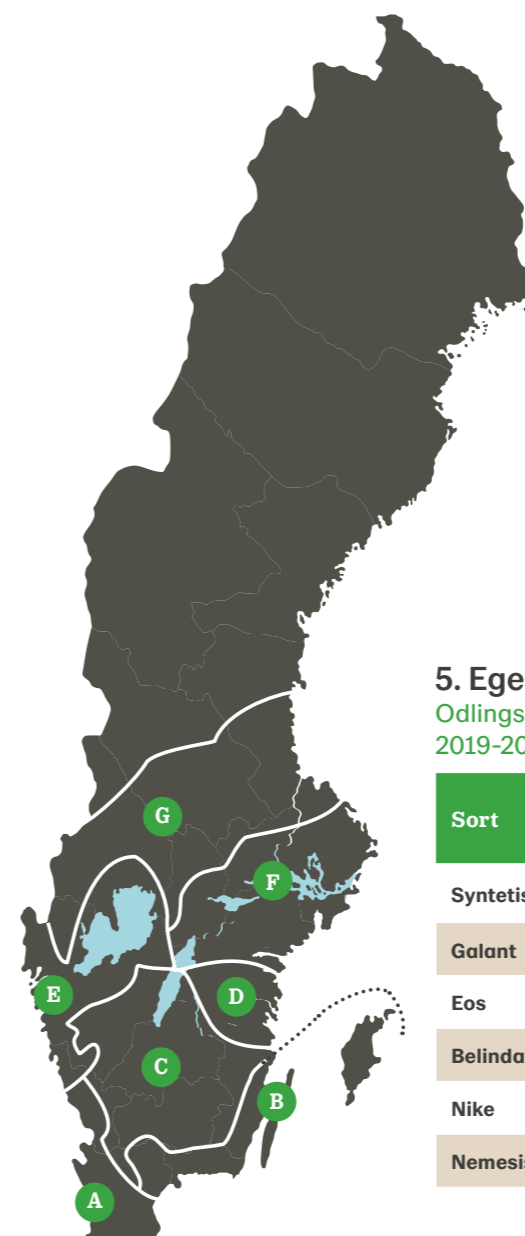
Foder

Nike är en mycket odlings säker foderhavre. Sorten kommer från Lantmännens växtförädling och levererar hög och stabil avkastning. Strået är kortare än genom-snittet och stråstyrkan god. Medeltidig mognad.

Nemesis

Foder

Nemesis är en nematodresistent foderhavresort. Nemesis är en något kortare sort med mycket god stråstyrka. Mognadstiden ligger i nivå med Galant, det vill säga medeltidigt. Nemesis kommer från Lantmännens växtförädling.

4. Avkastning områdesvis

Relativ kärnskörd i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Provningsområde		
	A+B	C+G	D-F
Syntetisk mätare	7491	6821	7598
Galant	99	97	97
Eos	100	107	101
Belinda	100	98	99
Nike	99	101	99
Nemesis	97	97	98

5. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper, svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Mognadstid, dagar	Strå längd, cm	Stråstyrka, %	Rymdvikt, g/l
Syntetisk mätare	113	86	80	555
Galant	112	85	79	558
Eos	113	85	80	541
Belinda	113	86	82	545
Nike	114	83	76	543
Nemesis	113	85	81	542

Finns i vår e-handel!

Vårvete & vårrågvete

KWS Pensum **NYHET!**

Kvarn

KWS Pensum är en nyhet i vårvetesortimentet som har goda bakningsegenskaper! En sort med hög avkastning, bra stråstyrka och medeltidig mognad. KWS Pensum visar på bra proteinhalt och stabilt falltal. Den är också motståndskraftig mot de vanligaste sjukdomarna.

Flippen

Kvarn och foder

Flippen är ett vårvete med både hög avkastning och fina bakningsegenskaper. Flippen kommer från Lantmännens växtförädling och är en mycket odlingsvärd sort med stora kärnor och en bra proteinhalt. Det är en medelsen sort med bra stråegenskaper och stabilt falltal.

Diskett

Kvarn och foder

Diskett är ett brödvete med hög avkastning och mycket bra bakningsegenskaper. Sorten lever upp till de krav på stabilt falltal och hög proteinhalt som ställs från kvarnarna. Diskett har god motståndskraft mot sjukdomar. Sorten har en medeltidig mognad, bra stråegenskaper och kommer från Lantmännens växtförädling.

Roxette

Kvarn och foder

Roxette är ett ekologiskt vårvete från Lantmännens växtförädling. Sorten har en hög proteinhalt, bra stråegenskaper och mognar något tidigare än Diskett.

Dacke

Kvarn

Dacke har funnits på marknaden under flera år. Med sin höga proteinhalt och stabila falltal lämpar sig Dacke väl som kvarnvete för ekologisk odling. Sorten är odlings säker och har ett långt, starkt strå. Dacke kommer från Lantmännens växtförädling.

Quarna

Kvarn

Quarna är ett vårvete med väldigt hög proteinhalt och något lägre avkastning. Sorten har ett bra strå och mognar tidigt.

Happy

Foder

Happy kommer från Lantmännens växtförädling. Den har stora kärnor och mycket hög avkastning. Happy mognar något senare än Diskett och har bra stråegenskaper.

Impetus

NYHET!

Vårrågvete

Vårrågvete Impetus är en ny sort som visar på en mycket hög avkastning. Sorten har ett lite kortare strå och mycket bra stråstyrka och god sjukdomstolerans. Den har något högre tusenkornvikt än den tidigare sorten Mazur och Impetus mognar någon dag senare än Mazur.

Durofinus

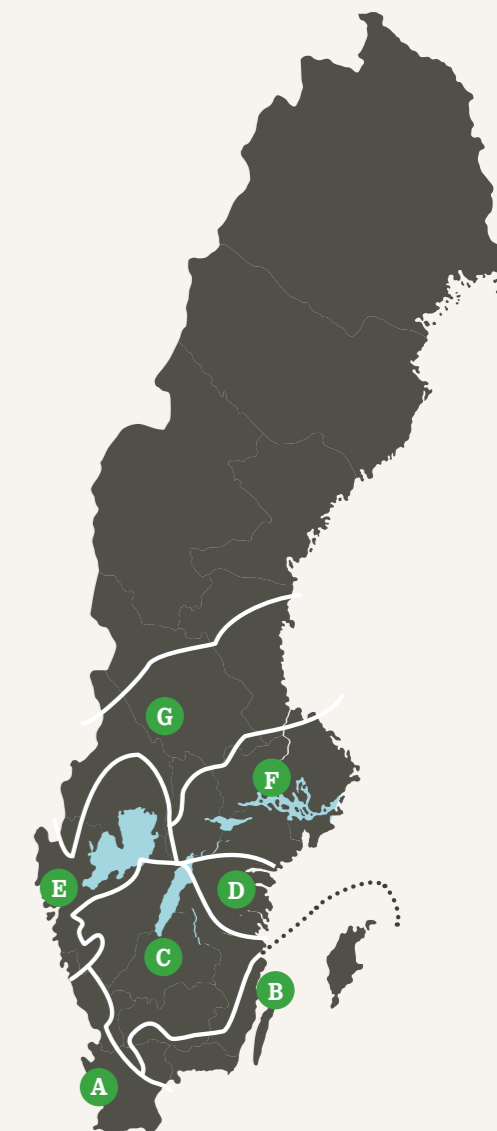
Durumvete

Durumvete har funnits på marknaden i flera år och fungerar väl i svensk odling. Avkastningen är hög med ett mycket bra falltal. Den huvudsakliga odlingen av durumvete finns på Gotland.

6. Avkastning områdesvis

Relativ kärnskörd i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Provningsområde	
	A+B	D-F
Syntetisk mätare	7919	8083
KWS Pensum	109	107
Flippen	101	103
Diskett	95	95
Quarna	86	83

7. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Mognadstid, dagar	Protein, %	Falltal, s	Stråstyrka, %	Strå längd, cm	Rymdvikt, g/l
Syntetisk mätare	117	13,8	363	82	81	810
KWS Pensum	118	13,6	358	83	82	810
Flippen	117	13,6	367	84	86	804
Diskett	116	13,8	353	83	81	803
Quarna	114	16	330	81	76	798

Ärt och åkerböna

Ingrid

Foderärt

Ingrid är en foderärt med hög avkastning. Utmärkande för Ingrid är dess stjälkegenskaper. Med marknadens starkaste stjälk är Ingrid lätt att tröska. Stjälkegenskaperna gör att Ingrid klarar tuffa väderförhållanden under odlings-säsongen utan att stjälken knäcks. Dess längd gör även att sorten konkurrerar bra mot ogräs. Ingrid kommer från Lantmännens växtförädling.

8. Avkastning områdesvis

Relativ kärnskörd i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Provningsområde	
	A+B	D-F
Ingrid (mätare)	5648	4948
SW Clara	85	82

SW Clara

Matärt

SW Clara är en gulfröig ärtsort som passar väldigt bra till kokärt. SW Clara har en bra stjälkstyrka och bra höjd vid skörd, vilket ger ett lågt spill. Sorten mognar samtidigt som andra sorter på marknaden. SW Clara kan med sina goda odlingsegenskaper även användas som foderärt. SW Clara kommer från Lantmännens växtförädling.

9. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Mognad, dagar	Stråstyrka, %	Planthöjd, cm
Ingrid (mätare)	113	74	63
SW Clara	114	64	53

Birgit

Brokblommig

Birgit är en åkerböna med mycket hög avkastning, även i obehandlade led. Sorten är något högre, med mycket god stjälkstyrka. Proteinhalten är hög och Birgit har något lägre tusenkornvikt.

10. Avkastning områdesvis

Relativ kärnskörd, medel i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Provningsområde	
	A+B	D-F
Syntetisk mätare	5469	4752
Birgit	102	108
Fanfare	102	102
Taifun	95	95

11. Avkastning områdesvis, ekologiskt

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Mognad, dagar	Protein, %	Stråstyrka, %	Planthöjd, cm	Tusenkovvikt, g
Syntetisk mätare	136	32,2	92	83	489,7
Birgit	137	32,2	91	88	505,1
Fanfare	137	31,4	93	82	532,5
Taifun	136	31,6	91	78	474,5

Fanfare

Brokblommig

Fanfare är en brokblommig åkerböna med en hög skördenivå. Sorten är högvuxen med god stjälkstyrka vilket ger en hög odlings säkerhet. Fröet är större än medel med en medelhög proteinhalt.

Taifun

Vitblommig

Taifun är en vitblommig åkerböna med en dokumenterat låg tanninhalt. Vitblommiga åkerbönor har generellt en lägre skördenivå än de brokblommiga. Stjälken är relativt kort med goda stjälkegenskaper. Fröet är mindre än medel och proteinhalten är medelhög.

Ärtskolan

Många funderar på att bli ärtodlare, men vet kanske inte hur de ska börja. För att hjälpa till har Lantmännen skapat Ärtskolan. Ärtan har kanske tidigare haft ett dåligt rykte som svårödlad, men det vill vi ändra på, genom att skapa en Ärtskola. Här samlar vi all kunskap, tips och tricks på ett och samma ställe.

Ärtskolan erbjuder både filmer och poddavsnitt som fokuserar på olika delar av ärtodlingen. Vi tar också upp frågan om hur precisionsodling kan tillämpas på ärtor och ger vägledning om bästa metoderna.

Besök lantmannenlantbrukmaskin.se/artskolan för att lära dig mer om denna intressanta gröda!

Finns i vår e-handel!

Oljevaxter

Ingrid

Hybrid

Ingrid är en hybridsort från Lantmännens växtförädling. Den visar på en god avkastning, har en normaltidig mognad och en god stjälkstyrka. Ingrid har en hög oljehalt. Precis som andra hybridsorter har Ingrid en snabb tillväxt på våren.

INV 140 CL

Clearfield

INV 140 CL är en vårrops som är avsedd att odlas med ett speciellt växtskyddspreparat. Sorten är tidig, har väldigt hög oljehalt och är högavkastande, den har visat hög avkastning i de officiella Clearfield-försöken. Har något svagare stjälk.

12. Avkastning områdesvis

Relativ råfettskörd i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Relativ oljeskörd	
	A+B	D-F
Lakritz (mätare)	1263	1426
Ingrid	92	96
Fergus (L)	88	93

Synthia

Vårrys

Synthia är en sort som har en mycket hög avkastning och en något kortare stjäklängd. Med en god stjälkstyrka och en hög råfettskörd har den visat goda försöksresultat.

Lakritz

Hybrid

Lakritz är en våraps hybrid från förädlaren NPZ. Lakritz mognar medeltidigt och har en medellång stjälk med god stjälkstyrka. Sorten har mycket hög avkastning och en medelhög oljehalt.

Cebra CL

NYHET!

Clearfield

Cebra CL är en våraps som är avsedd att odlas med ett speciellt växtskyddspreparat. Sorten är medeltidig och visade sig i de officiella Clearfield-försöken 2023 vara högavkastande. Cebra CL har en god stjälkstyrka och hög oljehalt.

13. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2019-2023, behandlade led

Sort	Mognadstid, dagar	Oljehalt, % av ts	Stråstyrka, %	Strå-längd, cm
Lakritz (mätare)	124	45,4	85	99
Ingrid	127	45,7	83	102
Fergus (L)	127	46	86	98

Taurus

Oljelin

Taurus är en blåblommande, stjälkstyv linsort med jämn och bra fröskörd. Fröet är normalstort och råfethalten genomsnittlig.

Fergus

Linje

Fergus är en linjesort från Lantmännens växtförädling. Sorten har en bland linjesorterna mycket god avkastning och råfettskörd. Fergus är en något kortare sort med en mycket god stjälkstyrka. Sorten mognar normalt tidigt.

Bingo

Oljelin

Bingo är en blåblommig linsort med god fröskörd. Sorten är tidig i blomning såväl som mognad, har en hög tusenkornvikt och är stråstyv.

Bra maskiner från Lantmännen

Det finns mycket gott i Lantmännens maskinpåse. Vi har valt ut några plogar, en harv, en såmaskin och några slitdelar som vi varmt kan rekommendera.

Plogar från Kuhn och Överum – exklusivt hos Lantmännen

Master från Kuhn

Kuhn Master-serien är burna plogar och finns i flera olika modeller för att passa traktorer från 65 upp till 385 hk. Plogarna i Master-serien finns med mekaniskt ställbar tiltbredd (Multi-Master) och med hydrauliskt ställbar tiltbredd (Vari-Master). Här finns plogar både för stora och mellanstora lantbruk. Du kan också köpa on land-plog från Kuhn.

CX Plus från Överum

Den här svenska Överum-skapelsen är en burens växelplög med fyra eller fem skär som passar för traktorer upp till 200 hk. Välj mellan modeller som antingen har 90 eller 100 cm avstånd mellan plogkropparna och arbetsbredder från 1,2 till 2,5 meter. Arbetsbredden regleras du hydrauliskt och kan justeras under gång med relativt lågt hydraultryck.

Harv

NZ Aggressive från Väderstad

NZ Aggressive 500-1000 är en kraftig såbäddsharv i bredderna 5-10 meter. Den har utjämnande Crossboard fram, efterföljd av pinnar med 7,5 cm pinnindelning, fördelade på 5 eller 6 axlar och sist kommer efterharvspinnarna. En fördel med NZ Aggressive är stabiliteten, vilket ger ett konstant harvdjup och möjliggör en tidig start på harvningen. Harven har mycket intressant utrustning som till exempel att du kan justera harvdjupet utan att stanna, vilket är bra när det är varierande jordarter i fältet. Det går att ställa in så att harvningen blir något djupare på vändtegar eller andra områden där det krävs lite djupare harvning.

Såmaskin

Inspire från Väderstad

12 meter bred erbjuder den pneumatiska såmaskinen Inspire en högkapacitets sådd med ett lågt dragkraftsbehov. Inspire finns både som utsädesversion (singel) och mixversion (kombi) med sammyllad gödning. Det som är lite av hjärtat på Inspire är såbillen med dubbla såtallrikar. Även om fältet är ojämnt kan den alltid hålla sådjupet konstant så att uppkomsten blir jämn och fin över hela fältet. Du kontrollerar utmatningen i åtta separata såhus vilket betyder att Inspire kan sköta sektionskontroll ner till 1,5 meters bredd.

Såbill

Lång eller kort slits och olika bredder

En kort slits ökar noggrannheten vid utsädesplacering, men kan sättas igen vid våta förhållanden. En 16 mm slits passar de flesta grödor, medan en bredare slits på 19 mm är bättre för stora utsäden och böror för att undvika igensättning.

Fröfördelningskit

Till Rapid och Spirit

En jämn och väl utförd vallsådd ger förutsättningar för hög vallskörd. Med spridningskit till Spirit och Rapid 300-400C blir spridningen jämn över hela arbetsbredden. Spirit-kitet monteras på efterharvsbalken, medan Rapid-kitet monteras under BioDrillen och kan beställas som monteringssett från reservdelar.

Slit- och reservdelar till dina maskiner finns i vår e-handel!

Växtförädlingens framtid

En inblick i förädlingsstationen Lännäs

Lantmännens växtförädling bedrivs vid tre förädlingsstationer: Lännäs i Ångermanland, Svalöv i Skåne och Emmeloord i Nederländerna. Placeringen är strategiskt för att ta hänsyn till variationer i klimat- och ljusförhållanden som råder i Sveriges olika odlingszoner. Denna variation möjliggör framtagning av sorter som är optimalt anpassade för de olika odlingszonerna i Sverige.

Lantmännens förädlingsstation i Lännäs har en lång och rik historia som sträcker sig tillbaka till 1917. Sedan dess har det bedrivits sortframställning på platsen. Lantmännen är unika i att driva växtförädling i denna del av landet. På Lännäs är många välkända sorter utvecklade för det norrländska lantbruket, vilket gör Lännäs till en ovärderlig resurs för norra Sverige.

Vallförädling i norra Sverige

Vallförädlingen är en central del av vår verksamhet. Framkorsning av rödklöver för nordliga odlingsområden sker på

Lännäs. På Lännäs utvärderar vi sedan noggrant, såväl vallgräs som baljväxter, genom fältförsök för att säkerställa att de sorter vi tar fram är anpassade efter norra Sveriges odlingsförhållanden. I försöken fångas även egenskaper hos de nya sorterna uppsomär till nytta för sydligare odlingsområden, till exempel vinterhärdighet. Förädlingen av rödklöver för nordliga breddgrader har en särställning på Lännäs. För rödklöver är det inte klimatförhållanden som i första hand begränsar utan dagslängden i det område den odlas. Det betyder att en rödklöversort med ursprung i södra Sverige inte fungerar optimalt när den flyttas norrut. Rödklöversorterna Peggy och SW Yngve, är exempel på sorter med ursprung i Lännäs.

Spannmålsgrödor

Vårkorn är den i särklass största spannmålsgrödan i norra Sverige och har också en betydande roll på Lännäs. Raden av kornsorter med ursprung i Lännäs är lång. Gunilla, Vanja och SW Mitja för att nämna några. I dag är Anneli och Amanda marknadssorterna i Sverige och i Finland har Arild en anseelig del av marknaden. Även havre, och på senare år, vårvete, provas i fältförsök på Lännäs både för att mäta egenskaper till gagn för sydligare områden och för att leta sorter lämpade för nordligare klimat. Lännäs är hjärtat i vår norrländska förädling och bidrar aktivt till att förbättra och diversifiera det lokala jordbruket. Genom att kombinera traditionell kunskap med moderna metoder, fortsätter vi att sträva efter att erbjuda lantbrukare grödor som inte bara är hållbara utan också anpassade till deras specifika behov.

Det bästa med förädlingsstationen i Lännäs

Örjan Sjöström är stationschef i Lännäs och jobbar även som växtodlingsrådgivare. Örjan, som har en bakgrund som växtodlingssäljare, säger att det bästa med att jobba på förädlingsstationen i Lännäs är:

– Som säljare har jag alltid strävat efter att erbjuda något nytt till kunderna, och Lännäs har alltid varit en viktig plats för mig att visa upp för kunderna. Nu, när jag är en del av verksamheten, är det fantastiskt att arbeta med att utveckla nya sorter och att se hur vi steg för steg möter marknadens efterfrågan. Vallen är fortfarande den största och viktigaste grödan här, men intresset för spannmål och andra ettåriga grödor växer snabbt. Att vara med i förändringen och bidra till framtidens grödor är både utmanande och givande.

Vallen är Sveriges största gröda och en viktig resurs för lantbrukare, vilket gör vår förädlingsstation i Lännäs till en unik tillgång för både lokala och nationella behov.

Vall

i

Nyfiken på att lära dig ännu mer om vallodling? Besök Projekt Viken för att få veta mer!

Växtförädlingsprogrammet

Nyckeln till framtidens torktåliga vallväxter

Linda Öhlund, senior växtförädlare på Lantmännen, lyfter behovet av att utveckla torktåliga vallväxter. – Torka har blivit ett allt större problem, och vi måste hitta hållbara lösningar för framtidens jordbruk. Projektet, som drivs i samarbete mellan Lantmännen och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), siktar på att möta klimatförändringarnas utmaningar för svenskt jordbruk.

Jakten på tåliga grödor

För att kunna starta projektet tog Aakash Chawade, forskare på SLU, som har stor kunskap och erfarenhet av att utveckla snabba metoder som kan användas i förädlingen, tillsammans med Linda kontakt med Lantmännens forskningsstiftelse. Det resulterade i ett givande samarbete. Lantmännens Forskningsstiftelse såg potentialen i förslaget och beslutade därför att finansiera projektet. Växtförädlingen har under lång tid anpassat växtmaterial och utvecklat nya sorter genom utvärdering i fältförsök, men om förändringen börjar gå fort, som vi har sett nu, behövs ännu snabbare och effektivare metoder. Gärna metoder som går att använda inomhus i växthus för att kunna göra flera cykler på ett och samma år.

Perioder av torka har blivit vanligare, och fler och fler lantbruksföretag har investerat, eller överväger att investera i bevattningsanläggningar. Detta ledde till att projektet utökades till att även inkludera bevattningsrespons så att resultaten ska gynna de lantbrukare som redan nu kan, eller förbereder sig för att kunna bevattna i framtiden.

Hur kan vi utveckla sorter som både klarar torka och bevattning?

Det första steget var att undersöka om det fanns genetiska variationer för torktolerans inom det material som användes i förädlingsprogrammet. Om torktolerans inte redan fanns i växternas genetik, skulle det vara omöjligt att utveckla eller förbättra denna egenskap i kommande sorter.

Svårigheter med litteratur och metodik

Det visade sig vara svårt att hitta information samt tillräckligt med litteratur om torktolerans för vallväxter. Dessutom saknades en etablerad metodik för att studera och mäta torktolerans i vall, vilket utgjorde ytterligare en utmaning.

Projektet stod därför inför två stora utmaningar, dels osäkerheten kring om det fanns genetisk variation för egenskaperna i förädlingsprogrammet, dels bristen på en metod för att studera och utvärdera torktolerans. Det som stod klart, efter att ha diskuterat med lantbrukare på Öland, var att det fanns ett tydligt behov och en efterfrågan på vallsorter med ökad torktolerans och sorter som har en bra respons på bevattning.

Flexibilitet för olika odlarförhållanden

Traditionellt har lantbrukare gjort sina val av vallfröblandningar beroende på sina förutsättningar, de som inte har möjlighet att

bevattna väljer en specifik blandning, medan de som har tillgång till bevattning väljer en annan. Förädlingsarbetet inom arter som rörsvingel och timotej har gett information om skillnader mellan olika arter. Det saknades däremot information om skillnader i respons inom samma art – en viktig faktor för att kunna utveckla mer torktåliga sorter för framtida klimatutmaningar.

Växthus och fält – en kombination av kontroll och verklighet

I projektet testades tre olika arter: rörsvingel, timotej och engelskt rajgräs. Rörsvingel är känt för sin torktålighet, medan timotej är mer känslig för torka. Engelskt rajgräs fungerade som en mellanart, nyttig för att förstå bredden av variationer mellan tålighet och känslighet.

I växthusmiljö odlades plantor under kontrollerade förhållanden, i varje kruk fanns det en population för analys. Det fanns bord med plantor som bevattades upprepade gånger och bord där plantorna utsattes för torka. Varje planta fotograferades regelbundet med kameror som var monterade på en vagn, och bilderna analyserades för att bedöma hur stresståliga plantorna var på torka och hur bra de svarade på bevattning. – Att vi kan analysera detta automatiskt sparar oss mycket tid, säger Aakash. – Artificiell intelligens kan upptäcka förändringar som vi människor inte kan se lika lätt.

Men det var inte bara i växthus som försöken gjordes, fältförsök utfördes även på Öland.

– Det är viktigt att jämföra växthusresultaten med hur grödorna faktiskt klarar sig i verkligheten, berättar Linda. På fältet användes traditionella metoder för att mäta sorternas egenskaper såsom skördenivå, men också med hjälp av drönare. Drönarbilderna analyserades av Aakash, och resultaten visade att det fanns en stark korrelation mellan växthusförsöken och fältstudierna.

Utmaningarna – och framgångarna

Som med all forskning fanns det utmaningar och en av dem var att hitta rätt växthusmiljö. De första växthusen fungerade inte optimalt och det krävdes flera byten innan man hittade rätt förhållanden. En annan utmaning var att hitta lösningar till metodutveckling. I detta projekt misslyckades vi med sättet plantorna odlades och hur vi vattnade.

– Det var frustrerande ibland, men forskning handlar om att

misslyckas och sedan försöka igen, säger Aakash. – Nyfikenheten drev oss framåt.

Trots svårigheterna ser Linda och Aakash positivt på framtiden. Efter flera år av arbete har de lyckats identifiera flera populationer som ser lovande ut, både de som är toleranta mot torka och de som svarar bra på bevattning. Det innebär att lantbrukare inom en snar framtid kan få tillgång till sorter som klarar både torkperioder och sorter som är bättre anpassade till odlingsystem med bevattningsmöjligheter. Och även att bästa populationerna kan användas i förädlingsarbetet för att utveckla framtidens sorter.

Samarbete och framtidsvisioner

Projektet är ett strålande exempel på hur forskning och näringsliv kan arbeta tillsammans för att möta globala utmaningar.

– Vi har haft ett fantastiskt samarbete, säger Linda.

Nu, när projektet går mot sitt slut, planerar teamet att integrera sina metoder i Lantmännens växtförädlingsprogram. De nya metoderna att analysera och selektera för egenskaperna, och informationen om att det finns skillnader i torktolerans och bevattningsrespons i förädlingsmaterial, gör att vi har stora möjligheter att kunna leverera det som behövs i framtiden i Sverige.

Fältdagar och framtidstro

Ett av projektets mest tillfredsställande ögonblick var när Linda och Aakash kunde visa upp sina resultat för lantbrukarna under fältdagar på Öland som arrangerades av Lantmännen, SLU och Hushållningssällskapet. Här fick lantbrukarna bland annat se Eufori, en kommande ny marknadssort av engelskt rajgräs. – Det var fantastiskt att få visa vad vi på kort tid har åstadkommit och hur resultaten kan hjälpa oss framåt, säger Linda.

Nu står forskarna inför nästa steg: att utveckla metoden vidare och fortsätta förädlingen för att möta effekterna i ett förändrat klimat. Och med det starka samarbetet mellan akademi och näringsliv ser framtiden ljus ut.

– Vi är verkligen glada över vad vi har åstadkommit så långt, avslutar Linda.

– Nu har vi metoder som gör att vi på ett effektivt sätt kan fortsätta arbetet med att utveckla nya sorter för ett nytt och framtida klimat. Vi vill bidra till att rusta svenskt jordbruk inför framtiden.

ARTBESKRIVNING

Välj arter och sorter som passar din odlingsstrategi och som är utprovade för svenskt klimat

Art	Sort	Odlings- område	Egenskaper	Vinter- hårdighet	Tidighet	Blomning återväxt	Återväxt- förmåga
Timotej	Grindstad Även som eko	Gö, Sve, Norr	Tidig, hårdig, stabil, god återväxt, hög avkastning.	9	4	3	5
	Switch Även som eko	Gö, Sve, Norr	Tidig, stabil, god återväxt, hög avkastning.	8	4	3	5
	Tryggve Även som eko	Gö, Sve, Norr	Sen, hårdig, stabil, tvåskördesystem.	9	6	2	3
	Rakel Även som eko	Gö, Sve, Norr	Tidig, mycket hårdig, god återväxt, hög avkastning.	9	4	3	5
Ängssvingel	SW Minto Även som eko	Gö, Sve, Norr	Tidig, hårdig, god återväxt.	7	3	3	6
	Tored Även som eko	Gö, Sve, Norr	Hög skörd och mycket god återväxt.	7	4	3	7
	SW Revansch Även som eko	Sve, Norr	Sen, mycket hårdig, god återväxt.	9	5	3	5
Eng. rajgräs	SW Birger Även som eko	Gö, Sve	Tetraploid medelsen, god hårdighet.	5	4	5	7
Rörsvingel	Swaj Även som eko	Gö, Sve, Norr	Sen, mycket hårdig, mycket hög avkastning och kraftig återväxt.	9	4	1	9
Hundäxing	Swante	Gö, Sve	Tidig, torktålig, hög avkastning.	8	2	1	8
Rödsvingel	Rubin	Gö, Sve, Norr	Bete, tramp och torktålig.	9	3	3	4
Ängsgröe	Sobra Kupol	Gö, Sve, Norr	Bete, mycket tramptålig, långsam etablering.	9	1	3	3
Ital. Rajgräs	Nana	Gö, Sve, Norr	Tetraploid, mycket stark återväxt, ettårsvallar.	3	4	9	9
Ww. Rajgräs		Gö, Sve, Norr	Ettårigt, snabb etablering.	1	5	8	8
Rödklöver	SW Ares Även som eko	Gö, Sve	Diploid medelsen, god hårdighet, jämn avkastningsprofil mellan skördarna.	6	4	4	6
	SW Yngve Även som eko	Sve, Norr	Diploid sen, mycket god hårdighet, jämn avkastningsprofil mellan skördarna.	8	6	3	5
	Dante	Gö, Sve	Diploid medelsen. Mycket hårdig.	9	5	5	7
	Kelly	Gö, Sve	Tetraploid medelsen. Mycket hårdig och jämn avkastningsprofil.	8	5	6	7
	Peggy	Sve, Norr	Tetraploid sen. Tålig och uthållig. Bra skördepotential.	9	6	3	6
Vitklöver	SW Hebe Även som eko	Gö, Sve, Norr	Medelstora blad, hårdig, jämn avkastningsprofil mellan skördarna.	7	4	6	6
	Lena Även som eko	Gö, Sve, Norr	Småbladig, bete och slätter, hårdig, jämn avkastningsprofil mellan skördarna.	7	4	6	5
	Edith Även som eko	Gö, Sve	Medelstora blad, hårdig, jämn avkastningsprofil mellan skördarna.	8	4	6	6
Alsikeklöver	Frida	Gö, Sve	Tål lågt pH.	6	4	5	5
Lusern	SW Nexus	Gö, Sve	Torktålig, högvastande, jämn avkastningsprofil mellan skördarna.	6	3	5	8

Förklaring: **1** = svag/tidig, **5** = medel, **9** = mycket bra/sen/stark.

Gö = Götaland, **Sve** = Svealand, **Norr** = Norrland.

Hitta rätt i sortimentet av vallfröblandningar

För att lättare ge en överblick över vårt sortiment lyfter vi fram våra blandningars tre viktigaste egenskaper.

Intensitet beskriver hur ofta vallen rekommenderas att sköras.

Hårdighet beskriver vallens tålighet och uthållighet.

Skördefönster visar hur brett eller smalt skördefönster som rekommenderas för att skörda med bibehållen kvalitet.

	Nivå	Intensitet	Hårdighet	Skördefönster
■ □ □ □ □	1-2	1-2 skördar	2 årig vall	Smalt skördefönster
■ ■ ■ □ □	3-4	2-3 skördar	2-3 årig vall	Medelbrett skördefönster
■ ■ ■ ■ ■	5	3-5 skördar	3-4 årig vall	Brett skördefönster

Lantmännens ekologiska vallblandningar uppfyller kraven och är godkända i Jordbruksverkets nya utsädesregelverk som gäller från och med 2022-01-01. Om råvaran tar slut under säsong förbehåller Lantmännen sig rätten att justera innehållet i vallfröblandningarna.

Södra och mellersta Sverige

Så komponeras våra vallfröblandningar

I våra vallfröblandningar sätter vi ett stort fokus på att sorterna fungerar och harmoniserar tillsammans. Det kan vara stora skillnader mellan olika sorter inom samma art och därför anges alltid vilka sorter blandningen innehåller. Att blandningen håller en hög och jämn kvalitet mellan skördarna och skördeåren är grunden i ett bra grovfoder.

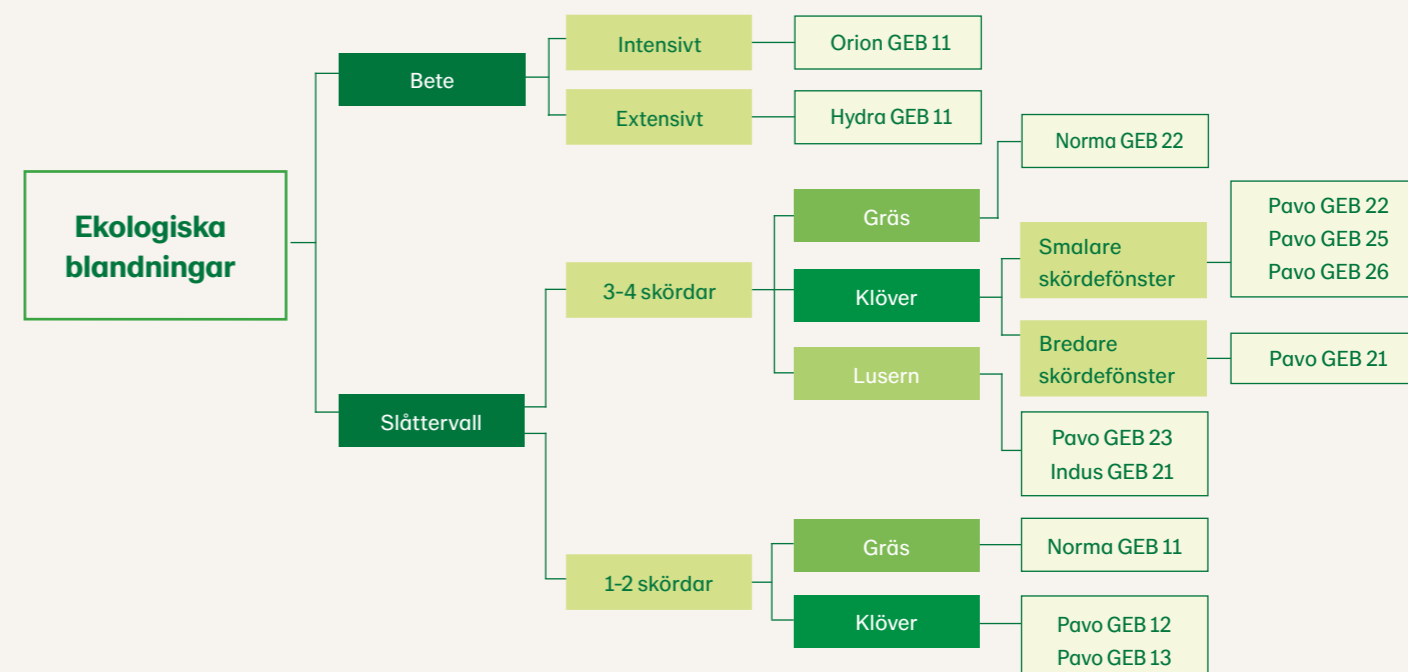
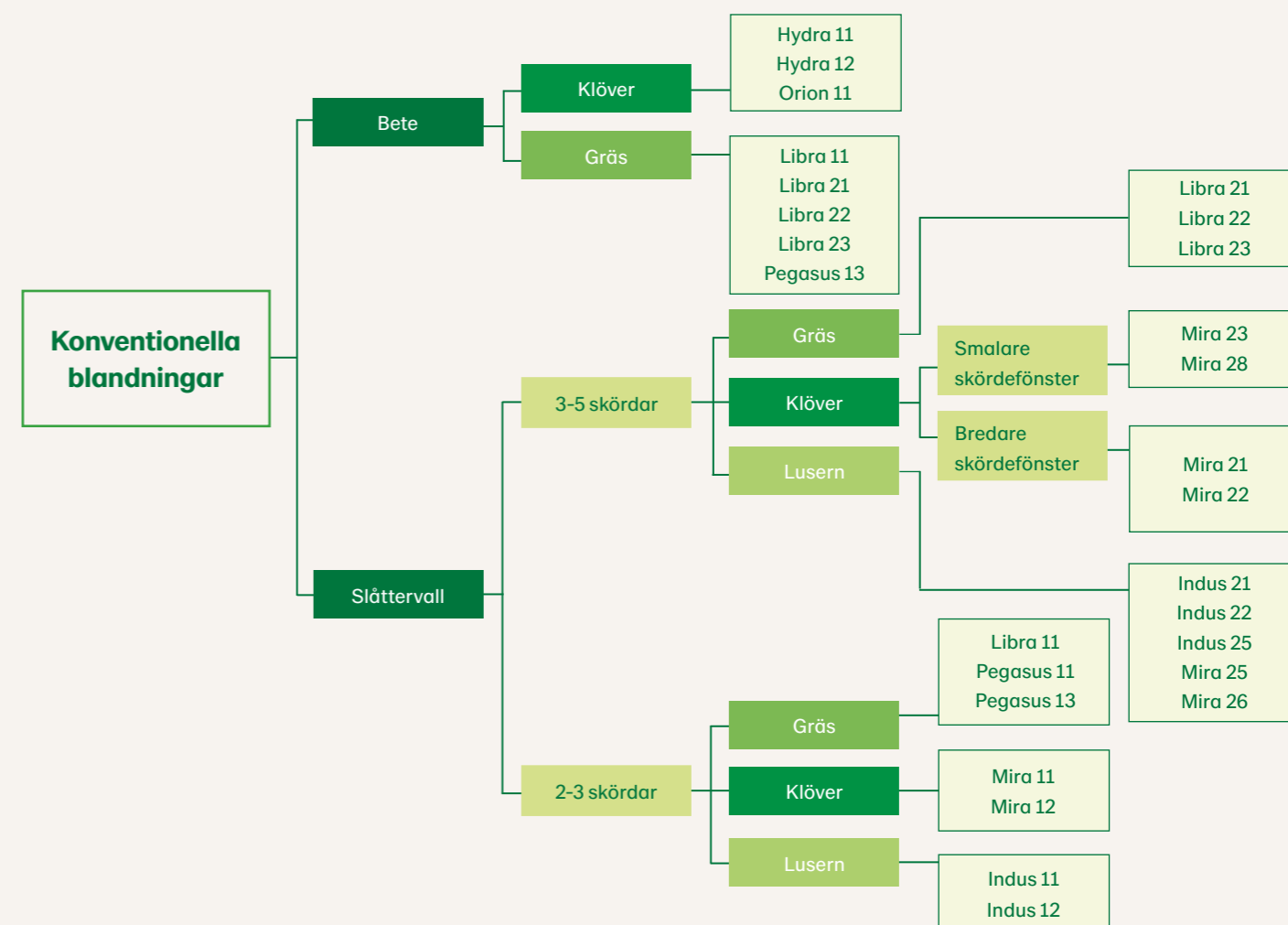
Det är flera faktorer som påverkar grovfoderkvaliteten utöver sortsammansättningen. Däribland odlingsområde, skördesystem och skötsel av vallen. Många av våra blandningar kan användas till flera olika produktionsinriktningar beroende på vilken kvalitet som önskas, en faktor som är viktig att ha med sig vid val av vallfröblandning.

Lantmännens ekologiska vallblandningar benämns GEB och uppfyller kraven för att användas i ekologisk odling.

VALLGUIDE

Södra och mellersta Sverige

MIRA

Sortimentet av blandvallar för södra och mellersta Sverige.

Mira 12

Mira 12 är en klassisk vallblandning med en kombination av arter och sorter som ger en hög skördepotential. Motsvarar Mira 21 men utan engelskt rajgräs vilket breddar skördeffönstret.

60% Timotej Switch **10%** Rödklöver Kelly
25% Ängssvingel Tored **5%** Vitklöver Edith

Mira 22

Slätterblandning utan vitklöver, för övrigt lika innehåll som i Mira 21.

50% Timotej Switch **15%** Eng rajgräs SW Birger
25% Ängssvingel Tored **10%** Rödklöver Kelly

Mira 25

Torktålig och intensiv vallblandning. Vallbaljväxtandelen i Mira 25 bidrar till ett proteinrikt foder. Lusern odlas bäst på lättare jordar med högt pH. Kombinationen lusern och rörsvingel skapar förutsättning för en stor skörd, skörda ofta för bästa foderkvalitet.

35% Timotej Grindstad **20%** Lusern SW Nexus, ympad
35% Rörsvingel Swaj **10%** Rödklöver Kelly

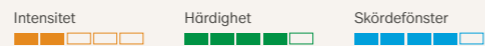
Mira 27

Härdig och intensiv blandning. Högavkastande ängssvingel Tored och rörsvingel Swaj kombineras med timotej Grindstad som bidrar med utmärkt smältbarhet. Rödklöver Kelly är en uthållig klöver som fungerar bra i ett intensivare skördesystem.

45% Timotej Grindstad **10%** Rödklöver Kelly
25% Rörsvingel Swaj **5%** Vitklöver Edith
15% Ängssvingel Tored

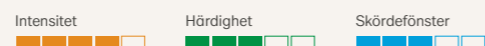
Mira 11

En härdig och odlings säker vallblandning som passar ett mindre intensivt skördesystem. Kombinationen av två sorters timotej, medeltidiga Switch och sena Tryggve gör att tidpunkten för första skörden kan skjutas framåt med bibehållen grovfoderkvalitet.

33% Timotej Switch **25%** Timotej Tryggve
30% Ängssvingel SW Minto **12%** Rödklöver Kelly

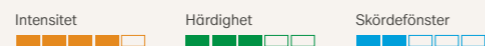
Mira 21

Lantmännens mest sålda vallfröblandning! Passar utmärkt till mjölk- och köttproduktion. Klöverandelen bidrar till ett bra proteininnehåll vilket gör att Mira 21 passar i en foderstat med majsensilage. Ängssvingel Tored är marknadens högst avkastande ängssvingel som bidrar till både med volym och smältbarhet i grovfodret.

50% Timotej Switch **10%** Rödklöver Kelly
20% Ängssvingel Tored **5%** Vitklöver Edith
15% Eng rajgräs SW Birger

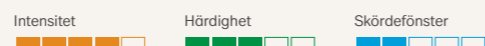
Mira 23

Mira 23 kombinerar en hög skördepotential med bra grovfoderkvalitet. Skörda 3-4gr per år för att ta tillvara på blandningens potential. Swaj är en rörsvingel med relativt sen axgång vilket gör att mognadstiden passar bra ihop med övriga arter i vallen.

40% Timotej Switch **10%** Rödklöver Kelly
25% Rörsvingel Swaj **5%** Vitklöver Edith
20% Eng rajgräs SW Birger

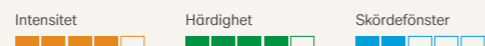
Mira 26

En intensiv blandning som passar i ett 3-4 skördesystem och till 2-3 åriga vallar. Hög andel vallbaljväxter som ger ett proteinrikt grovfoder och en torktålig vall. Med lusern i blandningen odlas den med goda resultat på lättare jordar eller i nederbördsfattiga områden.

30% Timotej Switch **15%** Eng rajgräs SW Birger
20% Rörsvingel Swaj **10%** Rödklöver Kelly
20% Lusern SW Nexus, ympad **5%** Vitklöver Edith

Mira 28

Intensiv, torktålig och högavkastande! Mira 28 är en rörsvingel-dominerad vallblandning som kommer bäst till sin rätt vid 4-5 skördar/år. Då får grovfodret en god smältbarhet och TS skörden blir hög. Timotej är den vallart som bidrar mest till god smältbarhet och mjölkavkastning och är självklar i Mira 28. Vitklöver ger visst tillskott av protein men täcker framför allt eventuella luckor i vallen.

65% Rörsvingel Swaj **10%** Eng rajgräs SW Birger
20% Timotej Switch **5%** Vitklöver Edith

INDUS

Torktåliga blandningar som innehåller lusern.

Indus 12

En blandning för torkkänsliga jordar med högre pH-värde.

45% Lusern SW Nexus, ympad **20%** Hundäxing Swante
25% Ängssvingel Tored **10%** Rödklöver Kelly

Indus GEB 21

Torktålig blandning för väl-dränerade jordar. Fungerar bäst i ett intensivt skördesystem.

70% Hundäxing Swante **30%** Lusern SW Nexus, ympad

Indus 23

Blandning med hög avkastningspotential som fungerar bra i torkkänsliga lägen i ett skördesystem med 3-4 skördar. Lusern trivs bäst på jordar med högre pH-värde.

30% Rörsvingel Swaj **38%** Lusern SW Nexus, ympad
14% Hundäxing Swante **8%** Eng rajgräs SW Birger
10% Rödklöver Kelly

Indus 11

Härdig blandning över flera år. Lusern är torktålig och bidrar med ett högt proteininnehåll. Utmärkt på lättare jordar med normalt till högt pH-värde.

30% Timotej Grindstad **25%** Lusern SW Nexus, ympad
30% Ängssvingel Tored **15%** Rödklöver Kelly

Indus 21

Torktålig blandning för väl-dränerade jordar. Fungerar bäst i ett intensivt skördesystem.

60% Hundäxing Swante **40%** Lusern SW Nexus, ympad

Indus 22

Intensiv slätterblandning för ensilering. Rörsvingelhybriden, som är en korsning mellan rörsvingel och italienskt rajgräs, gör blandningen torktålig. Ska sköras tidigt och ofta för att nå en bra kvalitet på grovfodret. Mycket uthållig, torktålig och hög-avkastande. Lämplig på lättare jordar.

50% Lusern SW Nexus, ympad **50%** Rörsvingelhybrid Foitan

Indus 25

Indus 25 är framtagen för att passa torra förhållanden på Gotland, Öland och Kalmarområdet. Den har i flera år testats i försök på Gotland och varit den blandning som levererat högst TS skörd vilket visar på torktålighet. Lusern och rörsvingel Swaj är erkänt torktåliga arter som bidrar till hög volym. Även eng rajgräs och rörsvingel fungerar bra i torra men tillför framförallt smältbarhet till grovfodret.

28% Rajsvingel Lina **12%** Hundäxing Swante
20% Rörsvingel Swaj **5%** Eng rajgräs SW Birger
35% Lusern SW Nexus, ympad

PAVO

Ekologiska sortimentet av blandvallar för södra och mellersta Sverige.

Pavo GEB 13

Härdig blandning för Götaland med ett stort energiinnehåll, som passar bra i ett mindre intensivt skördesystem.

52% Timotej Switch **10%** Rödklöver Kelly
20% Ängssvingel SW Minto **5%** Vitklöver SW Hebe
13% Timotej Rakel

Pavo GEB 22

Blandning som ger förutsättning för höga skördar i ett intensivt skördesystem. Torktålig mix som levererar även på lättare jordar och muljordar.

40% Timotej Switch **15%** Rödklöver Kelly
40% Rörsvingel Swaj **5%** Vitklöver SW Hebe

Pavo GEB 25

Pavo GEB 25 kombinerar en hög skördepotential med bra grovfoderkvalitet. Skörda 3-4 gånger per år för att ta tillvara på blandningens potential. Swaj är en rörsvingel med relativt sen axgång vilket gör att mognadstiden passar bra ihop med övriga arter i vallen.

30% Timotej Switch **14%** Rödklöver Kelly
20% Eng rajgräs SW Birger **10%** Timotej Grindstad
20% Rörsvingel Swaj **6%** Vitklöver SW Hebe

SIRIUS

Ekologisk grüngödslingsblandning med hög klöverandel.

Pavo GEB 12

En blandning som fungerar utmärkt i Götaland och Svealand. Mixen av arter gör att återväxten med fördel kan betas.

50% Timotej Switch **5%** Vitklöver Edith
15% Ängssvingel SW Minto **10%** Ängssvingel Tored
20% Rödklöver Kelly

Pavo GEB 21

Vår mest populära blandning i det ekologiska sortimentet. Odlingssäker och allround blandning med klöver som ger förutsättning för ett proteinrikt grovfoder. Tored är den högst avkastande ängssvingeln på marknaden som även har en bra smältbarhet. Tillsammans med timotej Switch finns förutsättning för ett grovfoder av toppkvalitet.

50% Timotej Switch **12%** Rödklöver Kelly
18% Ängssvingel Tored **5%** Vitklöver Edith
15% Eng rajgräs SW Birger

Pavo GEB 23

En intensiv blandning som passar i ett 3-4 skördesystem och till 2-3 åriga vallar. Hög andel vallbaljväxter som ger ett proteinrikt grovfoder och en torktålig vall. Med lusern i blandningen odlas den med goda resultat på lättare jordar eller i nederbördsfattiga områden.

30% Timotej Switch **15%** Rörsvingel Swaj
20% Lusern SW Nexus, ympad **10%** Rödklöver Kelly
20% Eng rajgräs SW Birger **5%** Vitklöver Edith

Pavo GEB 26

Blandning för den intensiva ekovallen. För att uppnå högsta kvalitet skörda 3-4 ggr/år och låt vallen ligga i två år. Rajsvingel är en korsning av italienskt rajgräs och ängssvingel och är mycket högavkastande. Lämplig att odla i Götaland och södra Svealand.

40% Timotej Switch **15%** Eng rajgräs SW Birger
30% Rajsvingel Lina **15%** Rödklöver Kelly

Sirius GEB 11

Utmärkt för grüngödsling av ekoareal.

35% Rödklöver SW Ares **10%** Eng rajgräs SW Birger
30% Rörsvingel Rubin **5%** Vitklöver SW Hebe
20% Ängssvingel SW Minto

Gräs- blandningar

i

Mest mjölk med Switch

Utfodringsförsök på Framtidsgården Viken visade att kor som utfodrades med timotej Switch från Lantmännens egen förädling mjölkade mest jämfört med grupperna som utfodrades med ängssvingel och rörsvingel.

LIBRA

Vallfröblandningar utan klöver och lusern för södra och mellersta Sverige.

Libra 11

En säker och välbalanserad gräsblandning som passar till såväl nöt som häst.

70% Timotej Switch 30% Ängssvingel Tored

Libra 21

Populär och lättetablerad gräsvalld med bra återväxt. Fungerar bra både som slätter- och betesvall.

60% Timotej Switch 20% Eng rajgräs SW Birger 20% Ängssvingel Tored

Libra 22

Uthållig och torktålig blandning för långliggande vallar. Goda resultat på både lättare och tyngre jordar.

60% Timotej Switch 40% Rörsvingel Swaj

Libra 23

Tålig, odlings säker och uthållig vallblandning som passar bra i områden där eng rajgräs är mindre lämplig. Rörsvingel Swaj är torktålig, ger hög TS skörd och bär skördas ofta för bibehållen kvalitet. Ängssvingel Tored är ett bra komplement till Swaj och bidrar till en hög totalavkastning men framför allt har ängssvingel bättre smältbarhet än rörsvingel. För att ytterligare säkra ett kvalitativt grovfoder ingår Timotej Switch.

45% Rörsvingel Swaj 15% Timotej Switch 30% Ängssvingel Tored 10% Timotej Grindstad

NORMA

Ekologiska vallfröblandningar utan klöver och lusern.

Norma GEB 11

För ekologisk odling i Götaland och södra Svealand. Passar bra till hästhö. Stabil och odlings säker för vattenhållande jordar.

70% Timotej Switch 30% Ängssvingel SW Minto

Norma GEB 22

Uthållig och torktålig blandning för långliggande vallar. Goda resultat i de flesta odlingslokaler även på lättajordar och i nederbördsfattiga områden.

60% Timotej Switch 40% Rörsvingel Swaj

PEGASUS

Vallfröblandningar utan baljväxter till hö, hösilage och bete till hästar.

Pegasus 11

Utmärkt blandning till hö för hästar. Lättetablerad och säker gräsblandning som passar på vattenhållande jordar.

50% Timotej Tryggve 50% Timotej Switch

Pegasus 13

En tålig blandning som passar mycket bra till bete för häst och får. Går även bra att skörda som hösilage eller hö.

35% Timotej Switch 15% Rödsvingel Rubin 30% Ängssvingel SW Revansch 5% Ängsgröe Sobra 15% Timotej Tryggve

Betesblandningar

HYDRA

Betesblandningar till nöt och får i södra och mellersta Sverige.

Hydra 11

Hydra 11

Betesblandning för nöt och får. Innehåller flera ingående arter som gör att Hydra 11 återväxer snabbt efter avbetning och är trampålig.

25% Eng rajgräs SW Birger 10% Ängsgröe Kupol 25% Timotej Switch 10% Rödsvingel Rubin 20% Ängssvingel Tored 10% Vitklöver Lena

Blandning som passar de flesta odlingslokaler tack vare många ingående arter. Är uthållig och fungerar mycket bra som flerårig betesvall.

35% Ängssvingel Tored 10% Timotej Grindstad 20% Timotej Switch 5% Vitklöver Lena 15% Rödsvingel Rubin 5% Ängsgröe Kupol 10% Rödklöver Kelly

Hydra GEB 11

Betesblandning för nöt och får. Innehåller flera ingående arter som gör att Hydra GEB 11 återväxer snabbt efter avbetning och är trampålig.

25% Timotej Switch 10% Vitklöver Lena 25% Eng rajgräs SW Birger 10% Ängsgröe Sobra 20% Ängssvingel Tored 10% Rödsvingel Rubin

ORION

Vallfröblandningar med hög andel vitklöver utan rödklöver och lusern.

Orion GEB 11

Vallfröblandning för intensiv lammproduktion. Snabb återväxt efter första skörd för intensiv betning. Fungerar även utmärkt till bete och slätter åt nöt i de fall rödklöver inte önskas.

35% Eng rajgräs SW Birger 20% Ängssvingel Tored 30% Timotej Grindstad 15% Vitklöver Edith

Orion 11

Vallfröblandning för intensiv betes- eller slättervall i exempelvis lammproduktion. Snabb återväxt efter första skörd eller efter intensiv betning. Fungerar även utmärkt till bete och slätter åt nöt i de fall rödklöver inte önskas.

35% Eng rajgräs SW Birger 15% Vitklöver Edith 20% Timotej Rakel 10% Timotej Grindstad 20% Ängssvingel Tored

Hästblandningar

Grovfodret är den viktiga basen i hästens foderstat. Beroende på vilken sorts häst och vad den används till varierar behovet av innehållet i grovfodret. Dräktiga/digivande ston och växande unghästar behöver ett grovfoder rikt på protein och energi. En vuxen fritidshästs behov av energi- och proteinrikt grovfoder är mer måttligt. Medan en högpresterande tävlingshäst i högre grad behöver både energi och protein. De vanligaste arterna till grovfoder är timotej och ängssvingel, även engelskt rajgräs fungerar bra. Röd- och vitklöver samt lusern tillför protein till grovfodret. Till bete är det viktigt med gräsarter som tål tramp och slitage.

Grovfodrets näringsinnehåll:

- Protein** – styrs av gödsling, skördad volym, skördetidpunkt och artval
- Vallbalväxter** – höjer proteinhalten i grovfodret
- Energi** – styrs av skördetidpunkt. Ju tidigare skörd desto högre energiinnehåll
- Fiber** – styrs av skördetidpunkt. Fiberinnehållet ökar vid sen skörd då energiinnehållet minskar.
- Sockershalt** – styrs av artval, skördetidpunkt och TS-halt. Lägre TS-halt och senare skördetidpunkt i fodret ger en lägre sockershalt.

Riktlinjer näringsinnehåll i grovfoder	Energi, MJ/kg ts	Smältbart råprotein, g smb rp/MJ
Fritidshäst, lättfödd häst eller lågdräktigt sto	7-9	5-6
Högdräktigt/digivande sto, växande unghäst	9-11	8-10
Tävlingshäst	>10	5-6

Kontakta KRAFFT Direct om du har frågor om din hästs foderstat
020-304040 / direct@krafft.nu

VALLFRÖBLANDNINGAR TILL HÄST

Pegasus 11

Utmärkt grovfoderblandning till häst. Passar bra till hö och hösilage. Innehåller två sorters timotej vilket gör att skördetidpunkten för första skörd kan flyttas fram med bibehållen kvalitet. Lättetablerad och säker gräsblandning som passar på vattenhållande jordar.

50% Timotej Tryggve 50% Timotej Switch

Pegasus 13

En tramp- och slitagetålig vallblandning lämplig för bete. Går även bra att skörda.

35% Timotej Switch 15% Rödsvingel Rubin
30% Ängssvingel SW Revansch 5% Ängsgröe Sobra
15% Timotej Tryggve

Libra 11

En säker och välbalanserad gräsblandning. Kombinationen timotej och ängssvingel skapar förutsättning för hög ts-skörd och bra näringsinnehåll.

70% Timotej Switch 30% Ängssvingel Tored

Libra 21

Gräsvall för hösilage och ensilage. Innehåller engelskt rajgräs med snabb återväxt vilket gör att Libra 21 kommer bäst till sin rätt vid 3 skördar.

60% Timotej Switch 20% Eng rajgräs SW Birger
20% Ängssvingel Tored

Lynx 11

Härdig gräsvall till hö och hösilage. Innehåller sorter som tål att odlas i hela landet.

80% Timotej Tryggve 20% Ängssvingel SW Revansch

Indus 11

Härdig blandning över flera år. Lusern är torktålig och bidrar med ett högt proteininnehåll. Utmärkt på lättare jordar med normalt till högt pH-värde. Lusern höjer proteinhalten i grovfodret. Skörda minst tre gånger för att lusernen inte ska bli alltför fiberrik.

30% Timotej Switch 15% Rödklöver Kelly
30% Ängssvingel Tored 25% Lusern SW Nexus, ympad

Mira 11

En härdig och odlings säker vallblandning som passar ett mindre intensivt skördesystem. Kombinationen av två sorters timotej, medeltidiga Switch och sena Tryggve gör att tidpunkten för första skörden kan skjutas framåt med bibehållen grovfoderkvalitet. Rödklöver höjer proteinhalten i grovfodret. Passar hästar med behov av mer protein i foderstaten.

33% Timotej Switch 25% Timotej Tryggve
30% Ängssvingel SW Minto 12% Rödklöver Kelly

Mira 12

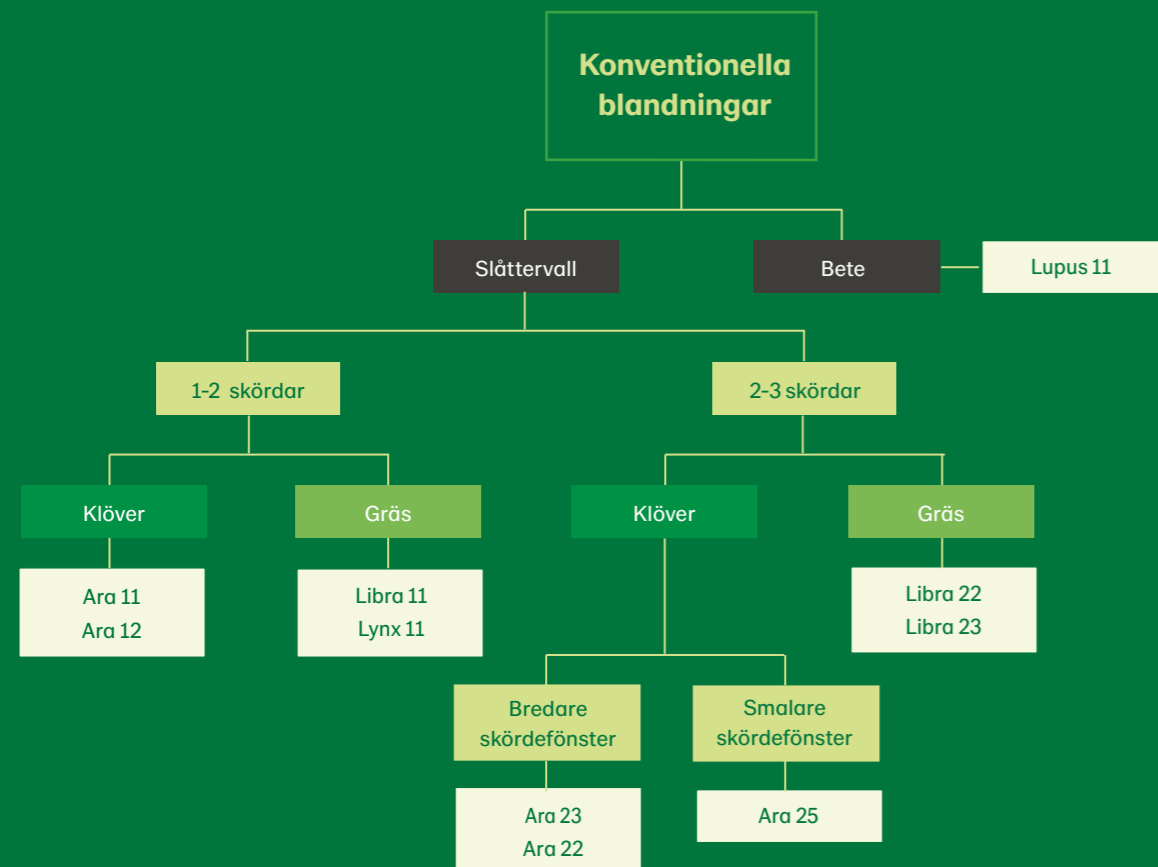

Mira 12 är en klassisk vallblandning med en kombination av arter och sorter som ger en hög skördepotential. Röd- och vitklöver höjer proteinhalten i grovfodret. Passar hästar med behov av mer protein i foderstaten.

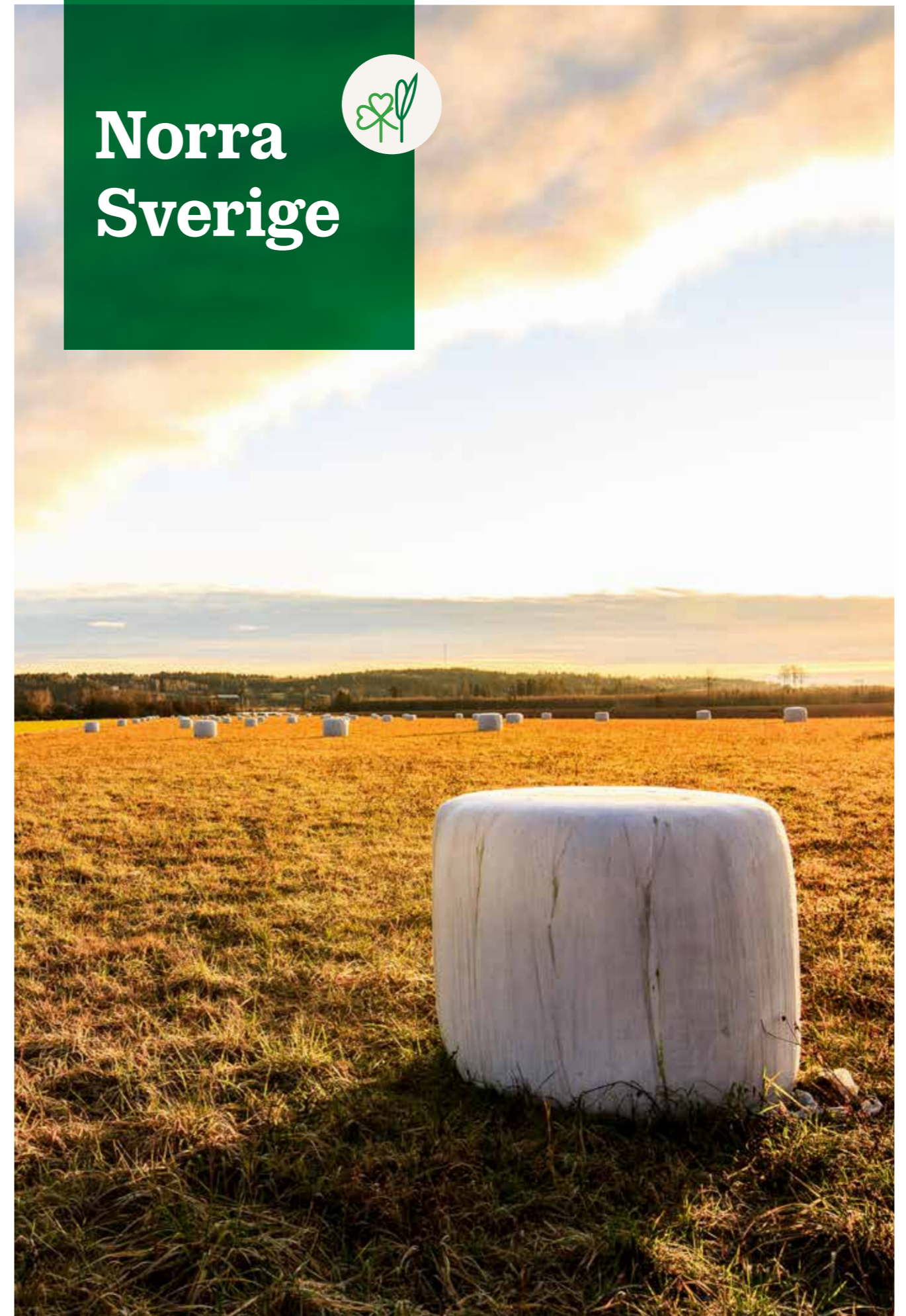
60% Timotej Switch 10% Rödklöver Kelly
25% Ängssvingel Tored 5% Vitklöver Edith

VALLGUIDE

Norra Sverige

Norra Sverige

Blandvall

ARA Sortimentet av blandvallar för norra Sverige.

Ara 11

Härdig blandning för hela norra Sverige och passar bra i ett 1-2 skördesystem. Tryggve är en sen och odlingssäker timotejsort förädlad för norra Sverige. Avkastar mest i första skörden och har mycket fina kvalitetssegenskaper i form av hög smältbarhet.

90% Timotej Tryggve **10%** Rödklöver SW Yngve

Ara 21

En blandning som lämpar sig för ett intensivare skördesystem än Ara 11. Det beror på sortvalet i form av timotej Rakel och rödklöver Peggy. Timotej är den vallart som levererar högst TS-skörd i jämförelse med ängssvingel och rörsvingel i den norrländska sortprovingen och det gäller inte minst Rakel.

90% Timotej Rakel **10%** Rödklöver Peggy

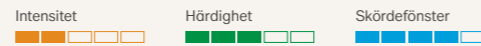
Ara 23

En blandning för intensiv vallodling utan rörsvingel, med vitklöver SW Hebe och ängssvingeln Tored, den högst avkastande ängssvingel i Sverige. Kompletterat med tetraploida rödklövern Peggy och högavkastande och uthålliga timotejen Rakel, blir blandningen intensiv, men ändå med ett brett skördefenster.

70% Timotej Rakel **10%** Rödklöver Peggy
15% Ängssvingel Tored **5%** Vitklöver SW Hebe

Ara 12

Stabil och odlingssäker blandning med bra återväxt. En hög rödklöverandel ger förutsättning för ett proteinrikt ensilage. Passar bra i ett 2-3 skördesystem.

78% Timotej Tryggve **10%** Ängssvingel SW Revansch
12% Rödklöver SW Yngve

Ara 22

Den mest sålda vallblandningen i norra Sverige. Ara 22 innehåller Rakel som är en tuff och tålig timotej förädlad för att klara vinterns utmaningar samtidigt som den levererar en hög avkastning. Rödklövern Peggy är en sort på marknaden från Lantmännens förädling som är framtagna för de nordliga odlingsområdena. Uthållig sort som matchar timotejen och ängssvingels utveckling vilket ger en jämn kvalitet mellan skördarna och under alla vallår.

78% Timotej Rakel **10%** Ängssvingel SW Revansch
12% Rödklöver Peggy

Ara 25

Ara 25 är en nyare blandning i sortimentet. Den är sammansatt av arter och sorter anpassade för intensiv vallodling i de nordliga delarna av landet. Här hittar du nya härdiga rödklövern Peggy tillsammans med ängssvingel Tored.

60% Timotej Rakel **15%** Ängssvingel Tored
15% Rörsvingel Swaj **10%** Rödklöver Peggy

GEMINI Vårt ekologiska sortiment av blandvallar för norra Sverige.

Gemini GEB 11

Härdig slätterblandning med bra produktion redan i första skörden. Levererar sedan en jämn kvalitet hela säsongen och över flera vallår.

65% Timotej Tryggve **10%** Ängssvingel SW Revansch
20% Rödklöver SW Yngve **5%** Vitklöver SW Hebe

Gemini GEB 21

Vår storsäljare i norra Sverige som även fungerar utmärkt i norra Svealand. Innehåller timotej Rakel som kombinerar hög avkastning med mycket bra uthållighet samt den högavkastande ängssvingeln Tored.

60% Timotej Rakel **5%** Vitklöver SW Hebe
16% Rödklöver SW Yngve **4%** Rödklöver Peggy
15% Ängssvingel Tored

Gemini GEB 12

Härdig slätterblandning med bra produktion redan i första skörden. Levererar sedan en jämn kvalitet hela säsongen. Härdiga klöver-sorter säkrar proteininnehållet även andra och tredje skördeåret.

80% Timotej Tryggve **5%** Vitklöver SW Hebe
15% Rödklöver SW Yngve

Gemini GEB 22

Slätterblandning med lägre rödklöver andel än övriga Gemini blandningar. Större andel gräs vilket bidrar till högre smältbarhet i grovfodret.

70% Timotej Rakel **10%** Rödklöver SW Yngve
15% Ängssvingel SW Revansch **5%** Vitklöver Lena

Betes- blandningar

Gräs- blandningar

LUPUS

Betesblandning för norra Sverige.

Lupus 11

Mycket uthållig betesblandning för flerårig betesvall. Sammansättningen av arter gör den trampålig och säkrar återväxten under betessäsongen.

- 40% Timotej Rakel
- 40% Ängssvingel SW Revansch
- 10% Vitklöver Lena
- 10% Ängsgröe Sobra

APUS

Ekologisk betesblandning för norra Sverige.

Apus GEB 11

Härdig och uthållig betesblandning för norra Sverige. Sammansättningen av arter gör Apus trampålig och säkrar återväxten under betessäsongen.

- 40% Timotej Tryggve
- 40% Ängssvingel SW Revansch
- 10% Ängsgröe Kupol
- 10% Vitklöver SW Hebe

LYNX & LIBRA

Vallfröblandning utan klöver och lusern för norra Sverige.

Lynx 11

Härdig gräsvall som fungerar både till ensilage och hö. För flerårig vall på vattenhållande jordar från Mälardalen och norrut.

- 80% Timotej Tryggve
- 20% Ängssvingel SW Revansch

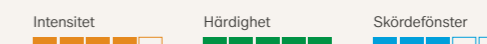
Libra 22

Uthållig och torkålig blandning för långliggande vallar. Goda resultat på både lättare och tyngre jordar.

- 60% Timotej Switch
- 40% Rörsvingel Swaj

Libra 23

Tålig, odlingsäker och uthållig vallblandning som passar bra i områden där eng rajgräs är mindre lämplig. Rörsvingel Swaj är torkålig, ger hög TS skörd och bör sköras ofta för bibehållen kvalitet. Ängssvingel Tored är ett bra komplement till Swaj och bidrar till en hög totalavkastning men framför allt har ängssvingel bättre smältbarhet än rörsvingel. För att ytterligare säkra ett kvalitativt grovfoder ingår Timotej Switch.

- 45% Rörsvingel Swaj
- 30% Ängssvingel Tored
- 25% Timotej Switch

Majs

Majs är ett utmärkt grovfoder med högt stärkelseinnehåll som passar bra in i foderstaten tillsammans med ett proteinrikt grovfoder. Alla sorter i Lantmännens sortiment är provade i svenska officiella försök, det är en trygghet för dig som odlar.

TIDIGA SORTER

Reason

Ensilage

En tidig sort med utmärkta kvalitetsegenskaper och en snabb etablering efter sådd. Kombinerar en mycket hög TS-skörd med god smältbarhet vilket är ovanligt för en sort med så tidig mognad. Även stärkelseskörden är hög. FAO 160.

KWS Calvin

Ensilage

En tidig sort som presterat mycket bra i försök både i södra och i mellersta Sverige. Levererar hög stärkelseskörd trots tidig mognad. Kommer igång och utvecklas snabbt efter sådd. Medel stay green. Sorten utmärker sig med en mycket hög stärkelsehalt. FAO 160.

Majsförsök

Sortförsök Mellansverige 2019-2023. Syntetisk mätare (Reason, Pinnacle). Område D-F.

Sort	FAO	TS- Skörd, rel tal	Stärkelseskörd, rel tal	TS- halt, %	iNDF, % av ts
Syntetisk mätare		100	100	35	10,1
Reason	160	100	99	37	10,1
KWS Calvin	160	101	104	35	9,9
KWS Exelon	160	106	106	34	10,7
SY Silverbull	170	102	98	32	9,3
Prospect	170	98	97	33	10

LG 31160

NYHET!

Kärna

Nyheten LG 31160 har visat en mycket hög avkastningsnivå i kärnmajsförsöken. Den kombinerar en bra avkastning med låg vattenhalt och en bra stjälkstyrka. FAO 160.

Sunset

NYHET!

Ensilage och kärna

Sunset är en ny tidig sort som visat mycket bra resultat i försök, både avseende skörd och foderkvalitet. Med sin höga stärkelseskörd är det en bra allround sort. FAO 160.

KWS Exelon

NYHET!

Ensilage

Nyare sort i den absoluta toppen i de mellansvenska försöken. Sorten levererar både höga avkastningssiffror och högt stärkelseutbyte. Ett starkt alternativ i det tidiga sortimentet. FAO 160.

MEDELTIDIGA & SENARE SORTER

SY Silverbull

Ensilage och kärna

Sorten är med sitt FAO 170 bland de tidigare sorterna i det medeltidiga segmentet. Sorten är stjälkstyv och stabil, med ett högt energi- och stärkelseinnehåll. Smältbarheten är också mycket god. FAO 170.

Papageno

Ensilage

Papageno ligger i topp i TS-avkastning i försöken i södra Sverige och har även en mycket hög stärkelseskörd. Sorten är storväxt och har en mycket hög vitalitet. FAO 180.

LG31207

Ensilage

Utmärker sig med en mycket hög TS-skörd. Plantorna blir stora och kraftiga och växer snabbt på våren. Trots sin storlek är stjälkstyrkan god. FAO 210.

KWS Nevo

NYHET!

Kärna

En stark nyhet som har marknadens högsta avkastning i försöken. KWS Nevo ersätter KWS Megusto i sortimentet för kärnmajs. Sorten har medeltidig mognad och fina stjälskenskaper. FAO 180.

SY Liberty

NYHET!

Ensilage

SY Liberty har en hög avkastningspotential och bra stärkelseskörd. Sorten ersätter den tidigare sorten SY Milkytop med bra kvalitetsegenskaper. FAO 210.

Prospect

Ensilage och kärna

Prospect är en tidig sort med högt stärkelseutbyte och bra fiberkvalitet. Stjälkstyrkan är god och etableringen efter sådd är snabb. Lämplig även som kärnmajs. Medel stay green. FAO 170.

Conclusion

Ensilage

Conclusion är odlingsssäker och har under flera år varit en av sorterna med högst stärkelseutbyte i de officiella försöken. En stjälkstyv sort med bra kvalitetsprofil. Medel stay green. FAO 190.

Kompetens

Ensilage och kärna

Kompetens är Sveriges mest odlade majs-sort. Sorten har under alla år i försök levererat toppresultat oavsett om förhållandena varit torra eller regniga. Det har gjort Kompetens till många odlares favorit. En senare sort som för att hinna mogna är lämplig att odla på varma jordar och i gynnsamma lägen. Sund och stjälkstyv. Något stay green. FAO 210.

Majsförsök

Sortförsök Södra Sverige 2019-2023. Syntetisk mätare (Kompetens, Conclusion & Function). Område A+B.

Sort	FAO	TS-skörd, rel tal	Stärkelseskörd, rel tal	TS-halt, %	iNDF, % av ts
Syntetisk mätare		100	100	33	9,8
SY Silverbull	170	91	99	36	8,6
Prospect	170	95	107	37	9,5
Papageno	180	103	105	34	9,9
Conclusion	190	99	105	34	9,3
LG 31207	210	102	95	32	9,9
Kompetens	210	102	99	32	10,7

Majssortimentet kan ändras och fler sorter tillkomma. Läs mer på shop.lantmannenlantbruk.se, i Inför Grovfoder eller prata med din säljare.

Mellan- & fånggrödor

Sortimentet kommer att uppdateras med nyheter. Prata med din säljare eller besök vår e-handel.

Intresset för mellan- och fånggrödor har ökat under senare år tack vare flera fördelar. Dels bidrar de till att minska kväveförlusterna och dels kan de öka kolinlagringen i fälten. Vissa sorter har även nematodsanerande effekt.

Välj mellangröda efter vilket eller vilka syften du önskar uppnå och efter vad som passar din växtföljd bäst.

Mellangröda Allround

Mångsidig utan korsblommiga växter

Mellangröda Allround är en utmärkt blandning för dig med spannmål eller raps i växtföljden som vill undvika korsblommiga växter. Uppfyller villkoren för mellangröda och miljöyta. Lättodlad och med komponenter som fryser bort enkelt vilket underlättar för sådd av huvudgrödan. Honungsört och lin gynnar pollinerare och arternas djupgående rotsystem luckrar jorden. De fyra olika arterna har olika blomningsperiod vilket gör att din blandning kommer att blomma i veckor.

- Uppfyller villkoren för mellangröda max 30 vikt% baljväxter
- Rekommenderas särskilt för växtföljder med raps
- Lättetablerad och fryser bort över vintern
- Rekommenderad utsädesmängd 15 kg/ha

56% Lin   13% Alexandrinerklöver
20% Honungsört   11% Persisk klöver

Fånggröda

Lättetablerad och kvävebinande

Blandning som uppfyller villkoren för kolinlagring och minskat kväveläckage som du kan söka om din mark ligger i nitratkänsligt område. Andelen rödklöver ger en viss kväveeffekt till nästkommande gröda. Rekommendationen är att så fånggrödan tillsammans med huvudgrödan. Passar även som skyddszon och runt brunnar på fältet.

- Uppfyller villkoren för fånggröda max 15 vikt% baljväxter
- Enkel att etablera
- Snabbväxande och kvävebindande
- Rekommenderad utsädesmängd 7-15 kg/ha

60% Engelskt rajgräs   10% Rödklöver
30% Rödsvingel

Ettårig mångfaldszon

Ettårig fältkant- och trädesblandning

Mångfaldszon är en ettårig blommande blandning som passar att så som blommande kantzon eller träda. Innehåller arter med olika blomningsperioder vilket gör att blandningen blommar i veckor. Gynnar även pollinerare.

- Uppfyller ersättningskraven för blommande åker och fältkant
- Undvik i växtföljder med sockerbetor
- Rekommenderad utsädesmängd 15 kg/ha

32% Persisk klöver   10% Bovete
29% Blodklöver   1% Solros
28% Honungsört

Flerårig örtzon

Perenn fältkant- och trädesblandning

Flerårig örtzon är en flerårig blommande blandning som passar att så som blommande kantzon eller träda. Innehåller en mix av arter med lång blomningsperiod som gynnar pollinerare. Fungerar även som viltbete. För bästa resultat, putsa örtzonen efter avslutad blomning.

- Uppfyller ersättningskraven för blommande åker och fältkant
- Putsa örtzonen efter avslutad blomning
- Rekommenderad utsädesmängd 15 kg/ha

25% Rödsvingel   15% Honungsört
20% Rödklöver   10% Cikoria
20% Vitklöver   10% Käringtand

Sortimentet gäller med reservation för hur tillgångarna ser ut. Många av våra standardblandningar uppfyller villkoren för mellangröda. Kontakta din säljare för mer information.

RENVARA FÖR EGENBLANDNING

Uppfyller våra färdiga blandningar inte dina önskemål erbjuder vi även arter att så som renvara, eller blanda själv i såmaskinen.

Art	Egenskaper	Utsädesmängd i renbestånd	Undvik i växtföljd med
Ettårig			
Aleksandrinerklöver	Torktålig, snabb tillväxt och rotsystem med pålrot som luckrar jorden. Kvävefixerande.	30-35 kg/ha	
Blodklöver	Torktålig och lättodlad med kraftigt rotsystem, tål lågt pH. Blommar juni till september. Kvävefixerande.	25-30 kg/ha	
Bovete	Snabbväxande, marktäckande och lättodlad ört, frostkänslig, konkurrerar bra mot ogräs och passar även för senare sådd.	60-80 kg/ha	
Doftklöver (fd. Persisk klöver)	Mycket snabbväxande och lättodlad ört. Frostkänslig, passar för senare sådd och kan producera mycket biomassa.	15-25 kg/ha	
Fodermärgkål	Producerar mycket grönmassa, passar bra i viltblandningar.	3-4 kg/ha	
Foderraps	Producerar mycket grönmassa, rotsystem med luckrande effekt, motverkar erosion och näringsläckage.	8-20 kg/ha	
Honungsört	Nematodsanerande effekt, djupgående rötter som luckrar jorden, snabbväxande och konkurrerar bra mot ogräs. Undvik fröbildning.	8-12 kg/ha	
Purrhavre	Snabb tillväxt efter sådd, bra strukturförbättrare, konkurrerar bra mot ogräs, hämmar frilevande nematoder (Pratylenchus penetrans) och fryser bort.	60-80 kg/ha	
Rödsvingel	Marktäckande och torktåligt gräs, minskar jorderosion.	20 kg/ha	
Vitsenap	Marktäckande, konkurrerar bra mot ogräs, fryser bort under vintern och kan utveckla ett stort rotsystem som förebygger näringsläckage.	15-25 kg/ha	
Solros	Djupgående rotsystem, torktålig, gynnas av värme och attraherar insekter och fåglar.	20-40 kg/ha	
Ww. rajgräs	Snabbväxande och mycket konkurrenskraftigt, fryser bort under vintern, tar upp restkväve efter skörd av huvudgröda. Bra att odla som fånggröda med tex råg för växtföljder med potatis, rotfrukt eller grönsaksodling.	20 kg/ha	
Flerårig			
Alsikeklöver	Tål lågt pH, köldtålig och omtyckt av pollinerare. Kvävefixerande.	15 kg/ha	
Cikoria	Djupgående rotsystem som luckrar jorden, torktålig, kan odlas på jordar med högt pH.	5 kg/ha	
Käringtand	Köld- och torktålig med djupgående pålrot och kraftigt rotsystem. Kvävefixerande.	12 kg/ha	

Oljerättika

Oljerättika som mellangröda kan bidra till både bättre jordstruktur och ökade mullhalter genom tillförsel av organiskt material. En del sorter har även nematodsanerande effekt, vilket kan vara till fördel i växtföljder med sockerbeter, lök eller potatis. Rena strukturförbättrande oljerättikor med en pålrot ner till 180 cm gör också stor nytta, särskilt på fält med packningsskador. Inte minst är ett minskat kväveläckage en stor fördel. Sammantaget finns det olika typer av oljerättika: välj den sort som passar din växtföljd bäst!

Defender Multiresistent oljerättika

Vi erbjuder svenskproducerad Defender

Defender är en snabbväxande multiresistent oljerättika. Sorten har lång vegetationsperiod och konkurrerar bra mot ogräs. Rotsystemet är djupgående och grenigt vilket hjälper till att förbättra markstrukturen.

- Betcystnematodresistens klass 2 (upp till 90% reduktion)
- Effektiv mot Rotgallnematod som kan vara problem i grönsaks- och potatisodling
- Effektiv mot frilevande nematoder
- Håller tillbaka stubbrotsnematoder som kan sprida TRV i potatis
- Rekommenderad utsädesmängd 25-30 kg/ha

Comet Sockerbetans bästa vän

Comet är förstahandsvalet vid problem med betcystnematoder. Sorten har en snabb tillväxt efter sådd och håller tillbaka ogräs. Med ett stort och djupgående rotsystem bidrar Comet även till förbättrad markstruktur och minskat näringsläckage.

- Betcystnematodresistens klass 1 (över 90% reduktion)
- Rekommenderad utsädesmängd 25-30 kg/ha

Siletina Lättetablerad och flexibel såtidpunkt

Siletina är ett utmärkt val för gröngödsling, strukturförbättring och minimerat näringsläckage. Snabb tillväxt efter sådd gör att sorten konkurrerar bra mot ogräs.

- Ingen effekt mot nematoder
- Rekommenderad utsädesmängd 18-25kg/ha

Agronom Mycket snabb tillväxt

Agronom är sorten som snabbast täcker marken och konkurrerar därför mycket bra mot ogräs och spillraps. En senare blomning gör tidpunkt för sådd mer flexibel. Sortens djupgående rotsystem leder till förbättrad markstruktur och minskat näringsläckage.

- Betcystnematodresistens klass 2 (upp till 90% reduktion)
- Håller tillbaka nematoder som kan sprida TRV i potatis
- Rekommenderad utsädesmängd 25-30 kg/ha

Stinger Strukturförbättrare

Stinger är oljerättikan med kraftigast pålrot som förbättrar infiltrationskapaciteten och markstrukturen. Sorten är lämplig att odla på fält eller vändtegar med packningsskador, samt vid reducerad jordbearbetning. Binder tillgängligt kväve på hösten och motverkar läckage. Snabb utveckling efter sådd vilket leder till bra konkurrens mot ogräs.

- Ingen effekt mot nematoder
- Rekommenderad utsädesmängd 6-10kg/ha

i

Många av våra vallfröblandningar uppfyller nedan nämnda krav.

Grödor som inte går till produktion

Det finns en mängd grödor vars syfte är ett annat än att producera livsmedel eller foder. Här är syftet istället att gynna den biologiska mångfalden, behålla kvävet i marken, förbättra strukturen, bekämpa nematoder och andra skadegörare eller öka kolinlagringen. Det går att söka ersättningar i SAM-ansökan för odling av blommande träd/fältkant, fånggröda och mellangröda. Läs mer om stöden på Jordbruksverkets hemsida för information om villkor för ersättningarna. Observera att kravet på 4% miljötyta från och med 2025 görs om till en frivillig 1-årig ersättning för blommande träd och fältkant.

Mellangröda – ingår i stödet för kolinlagring och minskat kväveläckage

- Syftet är att öka kolinlagringen i marken
- Valet av arter i mellangrödan är fritt
- Max 30 vikt-% baljväxter
- I vårt sortiment finns den godkända blandningen: Mellangröda Allround

Fånggröda – ingår i stödet för kolinlagring och minskat kväveläckage

- Syftet är främst att minska kväveläckage inom nitränkänsligt område
- Vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Max 15 vikt-% av utsädet får bestå av vallbaljväxter.
- Ej godkänt efter potatis, rotfrukter och grönsaker
- Oljerättika är även godkänt efter skörd av potatis, rotfrukter och grönsaker
- Höstråg eller westerwoldiskt rajgräs endast efter skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker
- I vårt sortiment finns blandningen Fånggröda, också med ekologiska fröer

Blommande fältkant och blommande träd – frivillig odling med ersättning från 2025

- Kan vara ettårig, tvåårig eller flerårig
- Örtlista finns på Jordbruksverkets hemsida
- Ska bestå av minst tre godkända örter och de godkända örterna ska täcka 50% av ytan
- I renbestånd erbjuder vi följande godkända örter: Honungsfacelia, oljerättika, solros, vitsenap, fodervicker, bovete, alexandrinerklöver, blodklöver, doftklöver, blålupin, rödklöver, vitklöver, alsikeklöver, lusern, käringtand och cikoria
- Godkända blandningar i vårt sortiment är: Ettårig mångfaldszon och Flerårig örtzon

Insådd kring brunnar – stödet för precisionsodling

- Skyddszonen ska vara beväxad med gräs eller med en blandning av örter och gräs
- Välj fleråriga arter som är uthålliga exempelvis rödsvingel, eller ettåriga arter med stor fröproduktion som till exempel honungsfacelia

Skyddszon mot vattenområde – ersättning för skyddszoner

- Femårigt åtagande
- Skyddszonen får bestå av vallgräs eller vallgräs i blandning av vallbaljväxter. Max 15 vikt-% av utsädet får bestå av baljväxter.
- Även fröer som gynnar insekter får användas

Gör dina affärer online – snabbt, smidigt och enkelt!

Följ med på Lantmännen Lantbruks fortsatta digitala resa och ta steget till en orderläggning som är öppen dygnet runt. Du slipper sitta i telefonkö och du gör din beställning enkelt direkt i mobilen, läsplattan eller på din dator. Det är smidigt att ombeställa en tidigare lagd order och vår e-handel är integrerad med LM² – vår kundportal där du som kund har hela din affär med Lantmännen.

Har du några frågor eller vill ha hjälp att komma igång så är du välkommen att kontakta vår kundtjänst på 0771 - 111 222.

Besök oss på shop.lantmannenlantbruk.se eller scanna QR-koden.

Vårkorn Lexy

Framtidens malkorn

Vi på Lantmännen vet att det finns olika förutsättningar i vårt avlånga land och att det krävs starka och tåliga grödor för att skapa hållbar lönsamhet på våra svenska gårdar. Oavsett om man odlar konventionellt eller ekologiskt så kan man lita på att de sorter som vi erbjuder är testade och väl utvalda för att du ska kunna känna dig trygg i ditt val.

Vårkornet Lexy är en nyare sort på frammarsch i Sverige. Det är en malkornssort som visar på hög avkastningspotential och är omtyckt av mälterierna. Lexy har fina stråegenskaper, bra utbyte och väldigt bra sjukdomsresistens. En ytterligare fördel med Lexy är att den håller en stabil proteinhalt på det sätt som man önskar av malkorn, vilket ger goda förutsättningar för en lönsam malkornsproduktion. Välkommen att höra av dig till din säljare eller gå in på vår e-handel för att veta mer.

Skanna QR-koden eller besök
<https://shop.lantmannenlantbruk.se> för att se vårt utbud.
Tillsammans når vi hållbar lönsamhet på din gård!